REG NO. 3833
ABC Certified
روزاني
سنڌيار
سکر
ايڈيٽر: اعجاز مهر
www.dailysindhyar.com
sindhyarskr@gmail.com
(جلد 02) جمع 24 نومبر 2023ع بمطابق 09 جمادي الاول 1445ھ (قيمت 05 روپيا) شمارو 178

پي ٽي آءِ اسان کي 6 وزارتون ڏيڻ جو چيو هيو: آصف زرداري

ملڪ مان باهر وڃڻ جو چيو ويو ۽ چيو ويو ته منهنجي پارٽي مون کانسواءِ پيپلزپارٽي 6 وزارتون ونڊي

تحريڪ انصاف سان گڏجي اليڪشن وڙهي چوتہ عمران خان حڪومت آصف زرداري ۽ پيپلزپارٽي کي مائنس ڪرڻ چاهي پئي

عمران خان پاڪستان کي اڪيلي ۾ اڪيلو ڪري ڇڏيو ۽ ملڪي معيشت کي تباهہ ۽ برباد ڪري ڇڏيو، ان لاءِ عمران خان حڪومت خلاف بي اعتمادي رٽ آڻڻ درست فيصلو هو

عمران خان کي اقتدار کان ڌارنہ ڪيو وڃي ها تہ هو هڪ فوجي سان گڏجي آر او اليڪشن ڪرائي 2028 تائين حڪومت ناهي وٺي ها، پوءِ هڪ ڪلو ڪير لاءِ ٽرڪ پري پيسا ڏيڻا پون ها

ملڪ ۾ عام چونڊون 8 فيبروري تي ٿيندیون، ان لاءِ سندس پارٽي پريپور چونڊ مهم هلائيندي : نجي ٽي وي کي ڏنل انٽرويو دوران اظهار

ڪراچي (رپورٽر) پاڪستان پيپلزپارٽي جي شريڪ چيئرمين ۽ اڳوڻي صدر آصف علي زرداري دعويٰ ڪئي آهي تہ پيپلزپارٽي کي عمران خان حڪومت ۾ اتحادي ٻڌجڻ ۽ گڏجي اليڪشن وڙهڻ جي آڇ ڪئي وئي هئي ان جي بدلي عمران خان حڪومت، مائنس زرداري ۽ پيپلزپارٽي هئي. نجي ٽي وي انٽرويو ۾ اڳوڻي صدر ۽ پاڪستان پيپلزپارٽي جي شريڪ چيئرمين آصف علي زرداري چيو تہ ڪيس ملڪ مان باهر وڃڻ جو چيو ويو ۽ چيو ويو تہ منهنجي پارٽي مون کانسواءِ پيپلزپارٽي 6 وزارتون ونڊي ۽ تحريڪ انصاف سان گڏجي اليڪشن وڙهي چوتہ عمران خان حڪومت آصف زرداري ۽ پيپلزپارٽي / بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 01

پيپلزپارٽي جو شريڪ چيئرمين ۽ اڳوڻو صدر آصف علي زرداري (فائيل فوٽو)

پاڪستان برڪس بلاڪ 2024ع ۾ شموليت لاءِ درخواست ڏئي ڇڏي

اسلام آباد (ر ڊ) پاڪستان برڪس بلاڪ 2024ع ۾ شموليت جي لاءِ درخواست ڏئي ڇڏي. پرڏيهي ڪاتي جي ترجمان هفتيوار بريفنگ دوران پاڪستان جي درخواست جي تصديق ڪندي چيو تہ روس ۽ چين رڪنيت حاصل ڪرڻ ۾ پاڪستان جي مدد ڪندا. ترجمان موجب، پاڪستان آهو فيصلو جوهانسبرگ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 02

پاڪستاني عوام پرعزم ۽ متحد رهي: فارميشن ڪمانڊرز ڪانفرنس

ڪمانڊر ڪانفرنس ۾ ۾ ملڪ جي اندروني ۽ باهرين سيڪيورٽي صورتحال تي تفصيلي غور ويچار ڪيو ويو، ڪانفرنس ۾ پاڪ فوج جي جوانن کي زبردست پيٽا پيش ڪئي وئي

رياست سيني دهشتگردن، انهن جي سهولتڪارن ۽ انهن جي حوصلا افزائي ڪندڙن خلاف "مڪمل قوت" سان ڪارروائي ڪندي: پڌرنامو

ڪانفرنس جي شرڪت ڪندڙن والاريل ڇمون ۽ ڪشمير ۾ پارٽي ظلم ۽ جبر تي ڳڻتي جو اظهار ڪيو ۽ پارٽي فورسز طرفان انساني حقن جي مسلسل پيچيڙين جي مذمت ڪئي

پاڪستان ڪشميرين جي سياسي، سفارتي ۽ اخلاقي حمايت جاري رکندو، فورم چيو تہ ڪشمير مسئلي جو مستقل حل گڏيل قومن جي نهرائن موجب ڪشميرين کي حق خودارادیت ڏيڻ ۾ ئي آهي : فورم

پاڪستان 1967ع کان اڳ واري سرحدن ۽ القدس کي ان جي گاديءَ واري هنڌ جي بنياد تي فلسطين مسئلي جي ہ رياستي حل جي مڪمل حمايت ڪري ٿو

راولپنڈي (ر ڊ) آرمي چيف جنرل سيد عاصر منير جي صدارت هيٺ جي ايڇ ڪيو ۾ 82 هين فارميشن ڪمانڊرز ڪانفرنس ٿي، جنهن ۾ ملڪ جي اندروني ۽ باهرين سيڪيورٽي صورتحال تي تفصيلي غور ويچار ڪيو ويو ڪانفرنس ۾ پاڪ فوج جي جوانن کي زبردست پيٽا پيش ڪئي وئي. ڪانفرنس ۾، قومن جي اشاري تي پاڪستان کي غير مستحڪم /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 03

راولپنڈي: آرمي چيف جنرل سيد عاصم منير جي صدارت هيٺ جي ايڇ ڪيو ۾ 82 هين فارميشن ڪمانڈرز ڪانفرنس ٿي رهي آهي

نواز شريف ترجي ڪوئلي بابت جيڪو چيو اهو حقيقت تي ٻڌل ناهي : مراد علي شاهہ

سنڌ ڪول اٿارٽي 1995ع ۾ 10 هزار 560 ميگاواٽ جا پاور پلانٽس ڪي ايم او يو تي صحيحون ڪيون

1995ع ۾ محترمہ بينظير ڀٽو ترڪول رٿا جي افتتاح ڪئي، جڏهن تہ نواز شريف جي حڪومت ترٽ منصوبي تي ڪم بند ڪرائي ڇڏيو هو

پ جي حڪومت آئي تہ ٻيهر پرڏيهي سيڙپڪارن سان رابطو ڪيو، بدقسمتي سان پرڏيهي سيڙپڪارن چيو تہ اسان پاڪستان ۾ ڪم نہ ڪنداسين

ڪراچي (رپورٽر) نواز شريف جي ٽر جي ڪوئلي بابت بيان تي اڳوڻي وڏي وزير ۽ ب پ اڳواڻ مراد علي شاهہ سخت ردعمل جو اظهار ڪيو آهي تہ نجي ٽي وي جئل سان گفتگو ڪندي اڳوڻي وڏي وزير مراد علي شاهہ چيو آهي تہ نواز شريف ٽر جي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 07

پٽ ڪان پگهار نہ ونڊڻ تي وزيراعظم کي فارغ ڪري انو ڪو مثال قائم ڪيو ويو: نواز شريف

سنڌ ۾ ٽرڪول منصوبي جو بنياد اسان وڌو، ڪجهہ ماڻهو وزيراعظر يا صدر ٿيڻ لاءِ عوام سان ڪوڙ ڳالهائين ٿا

مان وونڊن لاءِ ڪوڙ ڳالهائي ويساهہ گهاتي ڪندڙن مان نہ آهيان، وزيراعظم هيس تہ ملڪ کي ڏهالڙ ٿيڻ کان بچايو هو

مريم نواز چيو تہ نواز شريف جي ملڪ کان باهر هئڻ سبب ملڪ ۾ مهانگائي ۽ بيا مسئلا پيدا ٿيا: مريم نواز

لاهور (ر ڊ) نون ليگ جي قائد نواز شريف چيو آهي تہ پٽ کان پگهار نہ ونڊڻ تي وزيراعظم کي فارغ ڪري دنيا ۾ انصاف جو انو ڪو مثال قائم ڪيو ويو، مون کي فارغ ڪرڻ ۽ مريم نواز کي جيل اسائڻ جو واحد مقصد پي ٽي آءِ چيئرمين کي اقتدار ۾ آڻڻ هو نون ليگ جي قائد نواز شريف مري ۾ ڪارڪنن کي خطاب ڪندي وڌيڪ چيو تہ سنڌ ۾ ٽرڪول منصوبي جو بنياد اسان وڌو، ڪجهہ ماڻهو وزيراعظر يا صدر ٿيڻ لاءِ عوام سان ڪوڙ ڳالهائين ٿاهن چيو تہ مان ونڊن لاءِ ڪوڙ ڳالهائي ويساهہ گهاتي ڪندڙن مان نہ آهيان، وزيراعظم هيس تہ ملڪ کي ڏهالڙ ٿيڻ کان بچايو هو، سپني کي خبر آهي تہ ملڪ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 08

نون ليگ جي قائد نواز شريف (فائيل فوٽو)

تڪبندين جي حتمي فهرست 30 نومبر تي شائع ٿيندي: اي سي پي

اليڪشن ڪميشن سياسي پارٽين جي مشاورت ڪنوءِ ضابطہ اخلاق جي منظوري ڏئي ڇڏي آهي

اليڪشن ڪميشن اٺ فيبروري 2024ع جمعي جي ڏنهن سموري ملڪ ۾ عام چونڊون ڪرائڻ جو اعلان ڪيو هو

اسلام آباد (ر ڊ) چيف اليڪشن ڪمشنر سڪندر سلطان راجہ جي صدارت هيٺ اجلاس ۾ ملڪ ۾ ايندڙ سال چونڊن جي تياري جو جائزو ورتو ويو. چيف اليڪشن ڪمشنر جي صدارت هيٺ اجلاس ۾ آگاهي ڏنو ويو تہ ڪاغذ نامزدگي 22 جنوري کان 29 جنوري تائين جمع ڪرائي سگهبا. 30 جنوري تي ڪاغذ نامزدگي جي جانچ پڙتال ٿيندي ۽ 31 جنوري تي اميدوارن جي حتمي فهرست شايع ڪئي ويندي. 8 فيبروري تي پولنگ ٿيندي ۽ 9 فيبروري تي نتيجا جاري ڪيا ويندا. هيٺ چونڊن جي تيارين بابت اجلاس ۾ آگاهي ڏنو ويو /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 04

پوليس ۽ قانون لاڳو ڪندڙ ادارا عوام جي خدمت لاءِ آهن : حارث نواز

اندر ٽريننگ ڊي ايس پي کي اهڙي طرح جون ذميواريون نہ گهرجن

اسان واقعي تي فوري طور تي ڪارروائي ڪئي. ڊي ايس پي کي گرفتار ڪيو ويو آهي ۽ ايف آءِ آر ب ڪٽي وئي آهي

ايس ايس پي جي غلطي آهي آءِ جي پوليس ڪيس معطل ڪري ڇڏيو آهي : صحافين سان ڳالهيون

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ جي نگران گهرو وزير بريگيڊيئر (ر) حارث نواز چيو آهي تہ اورنگي ٽائون واقعي ۾ ملوث ڊي ايس پي سخت سزا ڏيارينداسين /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 05

ڪراچي: سنڌ جو نگران گهرو وزير بريگيڊيئر (ر) حارث نواز پريس ڪانفرنس ڪري رهيو آهي

پنجاب حڪومت جو وڏو قدم: ڪوهيڙي سبب جمعي ۽ ڇنڇر تي اسڪول بند رکڻ

لاهور (ر ڊ) پنجاب حڪومت وڏو قدم کڻندي ڪوهيڙي سبب جمعي ۽ ڇنڇر تي اسڪول بند رکڻ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 06

ڪراچي واسين لاءِ بجلي وڌيڪ مهانگي

نيپرا کي الیکٹرک صارفين لاءِ هڪ روپيو 52 پئسا يونٽ سرچارج لاڳو ڪرڻ جي منظوري ڏئي ڇڏي

وفاقي حڪومت جي درخواست تي نيپرا واڌو سرچارج لڳائڻ جي منظوري ڏني : نيپرا

ڪراچي (ر ڊ) ڪراچي واسين لاءِ بجلي وڌيڪ مهانگي ڪئي وئي آهي. نيپرا کي الیکٹرک صارفين لاءِ هڪ روپيو 52 پئسا يونٽ سرچارج لاڳو ڪرڻ جي منظوري ڏني /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 09

ڪمبٽ: ڪمس ڪاليج جي شاگرد جو گهر مان لاش هٿ

فوتي شاگرد بيمار هيو جيڪو ميڊيسن ڪائيندو هيو : پوليس

ساهہ جي تڪليف ۾ پڻ مبتلا هيو جيڪو پرائيوٽ گهر ۾ رهندو هيو

ڪمبٽ (رپورٽر) ڪمبٽ ۾ ڪمس ڪاليج جي ٽئين سال جي شاگرد ڪشمور واسي ذيشان دايو جو گهر مان لاش هٿ آيو آهي جنهن کي اسپتال منتقل /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 10

اسرائيل ۽ غزه ۾ جنگ بندي تي عملدرآمد اڄ تائين ملتوي

جنگ ۾ وقفو ۽ يرغمالين جي آزادي سياٽي شروع ٿيندي

حماس اڃا تائين ٿيڊين جي آزاد ٿيڻ جي فهرست فراهم نہ ڪئي آهي : اسرائيلي اخبار

غزه (ر ڊ) اسرائيل غزه ۾ جنگبندي تي عملدرآمد سياٽي تائين ملتوي ڪري ڇڏيو آهي. جنهن کانپوءِ جنگ ۾ وقفو ۽ يرغمالين جي آزادي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 13

پهريون پيرو هندو نوجوان ايئر فورس ۾ پائليٽ آفيسر بڻجي ويو

ديو آنند پبلڪ ايڊمنسٽريشن ۾ چائنا مان گريجوئيشن ڪئي

وڏو پ اڀيل ڪمار به پاڪ فوج ۾ پهريون هندو ليفٽيننٽ ڪرنل گذريل سال مقرر ڪيو ويو

ايئر فورس ۾ پهريون هندو پائليٽ آفيسر بڻجي ويو /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 14

تيغو خان تيغاڻي برن ليگ ۾ شامل ٿيڻ جو فيصلو ڪري ڇڏيو

تيغو خان تيغاڻي نواز ليگ سنڌ جي صدر بشير ميمڻ ۽ اڳوڻي ايم اين اي ڪيئل داس سان ملاقات ڪئي

جيڪب آباد ۽ ڪشمور ضلعن جو عوام ترقي ۽ امن چاهي ٿو : تيغو خان تيغاڻي

ڪراچي (رپورٽر) تيغو خان تيغاڻي برن ليگ ۾ شامل ٿيڻ جو فيصلو ڪري ڇڏيو آهي. تيغو خان تيغاڻي نواز ليگ سنڌ جي صدر بشير ميمڻ ۽ اڳوڻي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 15

ڪراچي: پريس ڪلب جي ميمبرن لاءِ پلاٽن جي الاٽمينٽ ۽ صحافي ڪالوني جي معاملن بابت اجلاس ٿي رهيو آهي

ملڪ سون رُپيا سستو ٿي ويو

تولو سون 650 رُپيا سستو ٿيڻ ڪانپوءِ به لڪ 15 هزار 850 رُپين جي ٽي ويو

في اونس سون ڇهہ ڊالر سستو ٿيڻ ڪانپوءِ هڪ هزار 996 ڊالرز جو ٿي ويو

ڪراچي (ر ڊ) ملڪ ۾ سون جي اگهہ ۾ لاٽ رڪارڊ ڪئي وئي آهي. آل پاڪستان جيمز اينڊ جيولرز ايسوسيئيشن موجب، پاڪستان ۾ في تولو /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 26

سنڌ جي گورنر ڪامران خان ٽيسوري سان نگران صوبائي وزير سياحت جي ملاقات

صوبي جي آمدني وڌائڻ لاءِ قدمن ۽ بين معاملن تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي

صوبي جي سياحتي هنڌن تي بهتر سهولتون فراهم ڪرڻ لاءِ قدم کنيا وڃن : ڪامران ٽيسوري

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ جي گورنر ڪامران خان ٽيسوري سان نگران صوبائي وزير سياحت، ماحوليات، موسمياتي تبديلين واري وزير ارشد ولي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 27

شاگردياٽين کي 10 هزار بائيڪس ڏيڻ جو فيصلو

10 هزار شاگردياٽين کي سبسڊي تي الیکٹرک موٽر سائيڪلون ڏنيون ويندیون : پنجاب جو نگرنا وڏو وزير

شهرين کي سموگ کان محفوظ رکڻ لاءِ قدم کڻندي مٽيان اهر فيصلا ڪيا آهن

لاهور (ر ڊ) پنجاب حڪومت 10 هزار شاگردياٽين کي سبسڊي تي الیکٹرک موٽر سائيڪلون ڏيڻ جو فيصلو ڪيو آهي. نجي ٽي وي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 28

دوائون ٻيڻ تي مهانگيون ڪرڻ جي منظوري جو امڪان

نگران ناٽي واري وزير ڊاڪٽر شمشاد اختر جي صدارت هيٺ اي سي سي جو اجلاس ٿيو

اي سي سي اجلاس ۾ 5 نڪاتي ايجنڈا تي غور ڪيو ويو آهي : ناٽي وزارت

اسلام آباد (ر ڊ) اقتصادي رابطا ڪاميٽي طرفان دوائن جي اگهن ۾ 15 کان 125 سيڪڙو واڌ جي منظوري جو امڪان آهي. نجي ٽي وي موجب /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 29

بحريہ ٽائون ڪراچي سان 3 هزار 31 ايڪڙ سرڪاري زمين تي غير قانوني طور قبضو ڪرڻ جو انڪشاف

بحريہ ٽائون ڪراچي سان 16 هزار 896 ايڪڙ زمين جو معاهدو ٿيو هو، هن وقت بحريہ ٽائون جو 19 هزار 931 ايڪڙ زمين تي قبضو آهي : رپورٽ

بحريہ ٽائون جو هن وقت طئي ٿيل معاهدي کان 3 هزار 31 ايڪڙ واڌو زمين تي قبضو آهي

بحريہ ٽائون جو ملير ضلعي ۾ 813 ايڪڙ ۽ جامشورو ۾ 2 هزار 222 ايڪڙ زمين تي قبضو آهي

اسلام آباد (ر ڊ) بحريہ ٽائون ڪراچي جي 3 هزار 31 ايڪڙ سرڪاري زمين تي غير قانوني طور قبضو ڪرڻ ۾ جمع ڪرائي ڇڏي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 16 پنهنجي رپورٽ سپريم ڪورٽ ۾ جمع ڪرائي. ڪراچي جي سربراهي ۾ 10 رڪني سروي ٽيم

عام چونڊن جي تيارين بابت چيف سيڪريٽري سنڌ ڈاڪٽر محمد فخر عالم جي صدارت هيٺ اهم اجلاس ٿي گذريو

اجلاس ۾ صوبائي اليڪشن ڪمشنر سنڌ اعجاز انور چوهاڻ، جوائنٽ صوبائي اليڪشن ڪمشنر علي اصغر سيال ۽ ٻيا شريڪ

سنڌ حڪومت اليڪشن ڪميشن جي هدايتن تي شفاف، منصفاڻي ۽ محفوظ چونڊن لاءِ پراامن ماحول پيدا ڪري رهي آهي : ڈاڪٽر محمد فخر عالم

پولنگ اسٽيشنن تي سموربن سهولتن جي دستيابي کي يقيني بڻايو ويندو، اليڪشن ڪميشن جي هدايتن تي حساس پولنگ اسٽيشنن تي سي سي ٽي وي ڪيمرا لڳايا ويندا

ڪراچي: چيف سيڪريٽري سنڌ ڈاڪٽر محمد فخر عالم جي صدارت هيٺ جاري اجلاس جو ڏيک

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ ۾ عام چونڊن جي تيارين جي حوالي سان چيف سيڪريٽري سنڌ ڈاڪٽر محمد فخر عالم جي صدارت هيٺ سنڌ سيڪريٽريٽ ۾ اهم اجلاس ٿيو. اجلاس ۾ صوبائي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 17

پريس ڪلب جي ميمبرن لاءِ پلاٽن جي الاٽمينٽ ۽ صحافي ڪالونی جي معاملن بابت اجلاس

ڪراچي (رپورٽر) ڪراچي پريس ڪلب جي ميمبرن کي پلاٽن جي الاٽمينٽ ۽ صحافي ڪالوني /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 18

نگران صوبائي وزير محمد يونس ڈاگا جي صدارت هيٺ صنعتي علاقن ۾ موجود سهولتن بابت بابت گڏجاڻي

پهريون اجلاس اڄ طلب ڪيو ويو آهي تہ جيئن صنعتڪارن جا مسئلا حل ٿي سگهن : يونس ڈاگا

اجلاس ۾ سيڪريٽري صنعت سنڌ عبدالرشيد سولنگي سنڌ حڪومت جي طرفان صنعتي زونن جي حوالي سان ڪنيل قدمن بابت تفصيلي آگاهہ ڪيو

ڪراچي (رپورٽر) نعتن ۽ واپار ۽ روينيو واري نگران صوبائي وزير محمد يونس ڈاگا جي صدارت هيٺ اڄ سنڌ سيڪريٽريٽ ڪراچي ۾ صوبي جي صنعتي علاقن ۾ موجود سهولتن بابت اهم جائزو ورتو ويو ان موقعي تي سيڪريٽري /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 21 صدارت هيٺ اڄ سنڌ سيڪريٽريٽ ڪراچي ۾ صوبي جي صنعتي علاقن ۾ موجود سهولتن

نگران صحت واري وزير ڈاڪٽر سعد خالد نياز سان ينگ ڈاڪٽرز ايسوسيئيشن وفد جي ملاقات

سنڌ جي نگران صحت واري وزير کي ينگ ڈاڪٽرز ايسوسيئيشن پاران اجرڪ ۽ منائي جو تحفو پيش ڪيو ويو

وفد ڈاڪٽر سعد خالد نياز کي اسپتالن ۾ ڈاڪٽرن کي درپيش مسئلن کان آگاهہ ڪيو ۽ سنڌن پريپور تعاون جو يقين ڏياريو

وفد ڈاڪٽر سعد خالد نياز کان ايمرجنسي ڪيٽ پيپر ليڪ جي ڪردار کي بي نقاب ڪرڻ جو پڻ مطالبو ڪيو

ڪراچي (رپورٽر) ينگ ڈاڪٽرز ايسوسي ايشن سنڌ جي نئين چونڊيل ڪابينا هڪ وفد سان گڏ سرپرست جنرل ڈاڪٽر عمر سلطان جي اڳواڻي ۾ صحت. /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 22

ڪراچي: سنڌ جي نگران صحت وارو وزير ڈاڪٽر سعد خالد نياز ينگ ڈاڪٽرز ايسوسيئيشن وفد کي اجرڪ اوڍائي رهيو آهي

سنڌ جي 30 ضلعن ۾ 7 ڏينهن واري پوليو خلاف مهم 27 نومبر کان شروع ٿيندي

ڪراچي (رپورٽر) چيف سيڪريٽري سنڌ ڈاڪٽر محمد فخر عالم جي صدارت هيٺ پوليو جي روڪٽ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 23

ڪانگو وائرس کان بچاءَ بابت آگاهي، اسپري ۽ ٻين اپائن تي اولیت جي بنياد تي مهر جاري آهي: ڈاڪٽر گل بهار ناريجو

ڪانگو وائرس خلاف مهم بابت اعليٰ اختيارن جي هدايت تي سختي سان عمل ٿي رهيو آهي

تعلقن ۾ پڙهايا مهر جاري رهندي جتي سرڪاري سطح تي مالوندن کي ڪانگو وائرس تي ضابطي بابت آگاهي ڏني ويندي

ڪراچي (رپورٽر) صوبائي وزير لائيو استاڪ سنڌ ۽ ڏيهي ڊائريڪٽر لائيو استاڪ خيرپور ڈاڪٽر گل بهار ناريجو جي هدايتن جي روشني ۾ صوبائي وزير محمد يونس ڈاگا جي صدارت هيٺ ٿيل اجلاس ۾ ڪانگو وائرس جي روڪٿام ۽ ڪنٽرول جي حوالي سان ڪيل قدمن بابت تفصيلي آگاهي ڏني وئي. اجلاس ۾ ڪانگو وائرس جي ڦهلجڻ جي ڪارڻن ۽ ان جي روڪٿام لاءِ ڪيل اقدامن تي بحث مباحثو ڪيو ويو. اجلاس ۾ ٻڌايو ويو تہ ڪانگو وائرس جي ڦهلجڻ جا ڪارڻ ۾ جانورن جي ڪٽڻ، ڪانگو وائرس جي متاثر جانورن جي رت يا گوشت سان رابطو ۾ اچڻ ۽ متاثر جانورن جي ٽڪن ۾ رهڻ شامل آهن. اجلاس ۾ ٻڌايو ويو تہ ڪانگو وائرس جي روڪٿام لاءِ ڪيل اقدامن ۾ جانورن جي ڪٽڻ ۽ گوشت جي استعمال کان پهريان ۽ پوءِ جانورن کي ڪيڙن مڪوڙن کان بچائڻ لاءِ دوا جو استعمال، جانورن جي رهائش واري جاءِ تي صفائي ۽ ڪيڙن مڪوڙن جي روڪٿام لاءِ دوا جو استعمال شامل آهن. اجلاس ۾ ٻڌايو ويو تہ ڪانگو وائرس جي روڪٿام لاءِ ڪيل اقدامن ۾ جانورن جي ڪٽڻ ۽ گوشت جي استعمال کان پهريان ۽ پوءِ جانورن کي ڪيڙن مڪوڙن کان بچائڻ لاءِ دوا جو استعمال، جانورن جي رهائش واري جاءِ تي صفائي ۽ ڪيڙن مڪوڙن

نٽي جي سياسي ۽ سماجي تنظيمن ، انساني حقن ۽ ہارن جي حقن بابت سيمينار منعقد

وقاص شاهه، نريندر ڪمار، سماجي اڳواڻ عزيز سرواڻ، پرنسپل ٽيڪنيڪل ڪاليج سيف الدين عباسي، مقبول حفيظ ۽ ہين جي شرڪت

سماجي شعور جي ڪوٽ سبب اڪثر ماڻهو بنيادي انساني حقن جي ڄاڻ کان محروم آهن، قانون تہ ڏهن ٽا پران تي عمل نٿو ٿئي : اڳواڻ

انساني حقن ۽ ہارن جي حقن جي قانون ۾ وضاحت ڪئي وئي آهي تہ خلاف ورزي جي صورت ۾ قانون کي عمل ۾ آندو ويندو

نٽو(جاويد لطيف ميمڻ) نٽي جي سياسي ۽ سماجي تنظيمن ، انساني حقن ۽ ہارن جي حقن جي ڄاڻ ۾ سنڌ سميت ضلعي نٽي ۾ انساني حقن جد تنظيمن ۽ سول سوسائٽي جي اڳواڻن پاران ملڪ ۽ سنڌ سميت ضلعي نٽي ۾ انساني حقن جي ورڊي پيماني تي پيچڙين، ہارن کان جبري /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 02

نٽو : ڪوٽايل سيمينار کي اڳواڻ عورت خطاب ڪري رهي آهي

گاڙهو ۾ روينيو ڪاتو مدل اسڪول جي مين گيٽ تي ٽينڈر قبضي جو حل ڪيي نہ سگهيو

دعويدار ڏرين پاران ڪارڙ جو اظهار، اسڪول جو مين گيٽ بدستور بند، ماپ نہ ٿي سگهي

تکرار وڌيڪ مونجهاري جو شڪار ٿي ويو، اسڪول جو مين گيٽ بدستور بند پيل

گاڙهو(رپورٽ) گاڙهو روينيو ڪاتو گهوڑا ہاري مدل اسڪول جي مين گيٽ تي ٽينڈر قبضي جو حل ڪڍي نہ سگهيو، دعويدار ڏرين پاران ڪارڙ جو اظهار، اسڪول جو مين گيٽ بدستور بند، ماپ نہ ٿي سگهي، خبر موجب گاڙهي شهر ۾ بلدير ہاران قائر /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 03

جهڏو پرسان پيار پرٽو ڪنڈر پريمڪا ڏوکو ڏئي ہٻي سان کسڪي وئي

ڳوٺ حيات خاصخيلي جي رهواسي نوجوان فدا حسين ۽ سندس والد احتجاج ڪيو

معاملي جو نوٽيس وٺي زال کي واپس ڪرائي تحفظ ۽ انصاف فراهم ڪيو وڃي : نوجوان

جهڏو(رپورٽر) جهڏو پرسان پيار جو پرٽو ڪنڈر پريمڪا جو پريمي سان ڏوکو ڏيڻ ۾ ہٻي سان کسڪي وئي پريمي جو احتجاج، جهڏو پرسان ڳوٺ حيات خاصخيلي جي رهواسي نوجوان فدا حسين ۽ سندس والد سلطان ڪهيري ميڊيا /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 04

جهڏو : پريمڪا جي دوکي خلاف نوجوان پي ۽ سميت احتجاج ڪري رهيو آهي

ٽامي جي سڪن کي موهن جي ڏڻي تي قائم لئبارٽري ۾ صاف ڪرڻ جو عمل جاري

ابتدائي مرحلي ۾ ڪجهہ سڪن تي ڪشان دور جي هڪ بادشاهہ جي تصوير ظاهر ٿي آهي : اڳواڻ

ميوزيم جي ڪيوريٽر روحل امين گهمرو لئبارٽري ۾ پهچي هٿ آيل سڪن جو ويجهڑائي کان جائزو ورتو

ڏکري (رپورٽر) سنڌ جي قديم ماڳ جي استويا وتان ڪشان دور جي هڪ آيل ٽامي جي سڪن کي موهن جي ڏڻي تي قائم لئبارٽري ۾ صاف ڪرڻ جو عمل جاري ڪتابي ميلي لڳايو ويو جنهن ۾ سول سرجن ڊاڪٽر خادم علي مگريو، ڊاڪٽر سعيد احمد جلباڻي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 13

نوشهروفيروز ۾ ڊسٽرڪٽ اڪائونٽ آفيس ۽ ايجنٽ مافيا خلاف احتجاج

خزاني آفيس ۾ 50 کان وڌيڪ پرائيوٽ ملازم مقرر ڪري ايجنٽ طور ڪم ورتو وڃي ٿو : مظاهرين

ايڊمن عبدالغفار عباسي خزاني آفيس جو مالڪ بٽيل آهي، ڪير به پڇ ڳاڇ نٿو ڪري

نوشهروفيروز(ڊ ر) ڊسٽرڪٽ اڪائونٽ آفيس ۽ ايجنٽ مافيا خلاف ضمير علي گاڌهي خلاف پريس ڪلب اڳيان احتجاج ڪندي ٻڌايو تہ خزاني آفيس ۾ 50 کان وڌيڪ پرائيوٽ ملازم مقرر ڪري ايجنٽ طور ڪم ورتو وڃي ٿو، ايڊمن /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 14

مانجهند ۾ زمين تي قبضي خلاف متاثر پاران 28 هين ہ احتجاج

باٿر وڏيرو اختر پٽي پوليس جي زور تي زمين تي قبضو ڪري ورتو آهي : مظاهرين

گهر پاتين تي ڪوڙا ڪيس داخل ڪرايا ويا آهن، نوٽيس وٺي انصاف ڏيارجو وڃي

مانجهند(رپورٽ مهراڻ عمراڻي) مانجهند ۾ مبينا 80 ايڪڙ زمين تي قبضي خلاف متاثرن جو 28 هين ہ احتجاج پوليس ظلم خلاف ڊاهون، تفصيل /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 15

مانجهند : پٽي برادري جا مائهو احتجاج ڪري رهيا آهن

نوشهروفيروز ۾ رعائتي ڪتابي ميلي لڳايو ويو

هر دور ۾ ڪتاب وڏي اهميت جو حامل رهيو آهي : اديب اعجاز ممنائي

آسان جي سمورن مشڪلاتن جو حل ڪتابن ۾ سمايل آهي

ڪتابي ميلي لڳايو ويو جنهن ۾ سول سرجن ڊاڪٽر خادم علي مگريو، ڊاڪٽر سعيد احمد جلباڻي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 21

نوشهروفيروز(رپورٽ منظور ملڪ) نوشهروفيروز ۾ سنسار پبليڪيشن پاران سنڌ صحافي اتحاد ۽ سنڌي ادبي سنگت جي سهڪار سان رعائتي ڪتابي ميلي لڳايو ويو جنهن ۾ سول سرجن ڊاڪٽر خادم علي مگريو، خبر موجب ڊاڪٽر سعيد احمد جلباڻي ۽ ٻين ڪتاب دوستن ڪتابن جي خريداري ڪئي، ميلي ۾ ڪتابن جي خريداري ڪندڙ شهرين ۽ شاگردن ۾ وڏو جوش ۽ جذبو ڏٺو ويو، ڪتابن جي خريداري ڪندڙ شهرين ۽ شاگردن جو چوڻ هو تہ ڪتاب ئي انسان جا سچا دوست آهن ۽ ڪتابن جي مطالعي سان ئي سماج ۾ شعور اچي سگهي ٿو، ڪتابن جي خريداري ڪندڙ شهرين ۽ شاگردن ۾ ڪتابن جي خريداري جو

روزاني
سنڌيار
Daily SINDHYAR
www.dailysindhyar.com
ايڊيٽر:
اعجاز مهر

جمع 24 نومبر 2023ع

مردن جو عالمي ڏينهن ڪيئن گذريو!

زبير سومرو

19 نومبر تي مردن جو عالمي ڏينهن هو. الائي ڪيئن آيو ۽ گذري به ويو مجال آهي جو ڪنهن واتس ايپ گروپ ميسيج ۽ سوشل ميڊيا تي ڪا پوسٽ رکي هجي. جيڪو عورتن جي ڏينهن تي ملڪ ۾ ہائيتال هوندو آهي، ان جو پنج ڏهه سيڪڙو به هجي ته ڪٿي مڃجي ٻا!

"اڄ جو مرد عورت هٿان شديد ڏهڻي تشدد جو شڪار آهي." هي بيان پنهوركي باهه لڳائڻ لاءِ ڪافي آهي. عورت جي مظلوميت جو پٽڪو پنهنجي جاءِ تي، عورت جي عظمت جا داستان به ٻُڌ، عورت جو احترام ۽ تقدس به اکين تي، پر معصوميت، مظلوميت، نفاست ۽ وفاداري جي دعوائن جي باوجود، عورت جي شخصيت جو پيو پاسو به آهي. ان ٻئي پاسي ۾ هوءَ صفا مختلف آهي. بلڪل مرد جي بدنام زمانہ ڪردار وانگر! عورت به، مرد وانگر پنهنجي هر روپ ۽ رشتي ۾ مرد کي ٻُري طرح ٽارچر ڪري ٿي. چگو پلا، هڪڙو ڪر ٽا ڪريون. جنهن جي به هٽ ۾ هن وقت هي مضمون آهي، اُن کي گذارش آهي ته هي مضمون مڪمل پڙهڻ کان پوءِ ويلي ويلي هڪ نديڙي سروي ڪري. ايمانداري، سروي جو پهريون شرط آهي. شروعات پاڻ کان ڪريو. ٽوهان جي شخصيت سان عورتن جا ڪهڙا رشتا آهن: ماءُ، پيءُ، زال، ڌيءَ، پاڃائي، سالي، سُس، نُنهن وغيره لاڳاپيل آهن. سروي جو سوال نامو هي آهي ته، ڇا ٽوهان جي گهر ۾ موجود پهرين عورتن (ماءُ ۽ پيءُ) ۽ پوءِ آيل عورتن (نُنهن، ڏيرياڻي ۽ پاڃائي) جا پاڻ ۾ تعلقات ڪيئن آهن؟ اوهان جي شاديءَ کان پوءِ آيل عورت (زال) جا پنهنجي نڀاڻ ۽ سُس سان تعلق ڪيئن آهن؟ سُس ۽ نُنهن جي رشتي ۾ مرد کي گهربل عزت ملي ٿي؟ مرد لاءِ اهو ڪيترو دشوار آهي ته هڪ ئي وقت پنهنجي ڌرين کي خوش رکي سگهي؟ جيڪڏهن انهن سوالن جو جواب 'نه' آهي ته پوءِ عورت جي ٻئي روپ واري حقيقت ثابت ٿئي ٿي. ٽوهان پليز هن سروي جو نتيجو ڪنهن کي به نه ٻڌايو، پر پنهنجي ذهن ۽ ضمير آڏو رکو. ٽوهان پنهنجن ويجهن عزيزن ۽ دوستن مان ڪوڙ سارن جي ذاتي زندگين مان به واقف هوندؤ. ڇا انهن جي گهر جا مرد پنهنجين عورتن جي گهريلو سياست (Home Politics) جي ور چڙهي، ڪيترائي ذهني تشدد جو شڪار آهن.

سڄي دنيا وانگر پاڪستان ۾ جنسي هراسمينٽ هڪ وڏو مسئلو رهيو آهي. اهو صنفي مسئلن جي لسٽ ۾ شامل نه هو. اوباش مردن کان جنسي هراس ٽينڊرُ عورت کي چيو ويندو هو ته، "مرد هوندا ئي اهڙا آهن. عورت پاڻ ٺيڪ آهي ته سيڪجهه ٺيڪ آهي." مردن جي جنسي هراس کي ڪرڻ جي عمل بابت اهو بڪواس قسم جو بيانيو هو جنسي طور تي تنگ ڪرڻ جي عمل کي جُرم نه بلڪ هڪ سماجي برائي سمجهيو ويندو هو ڪم جي جڳهين (Workplace) تي تنگ ڪرڻ وارن جي خلاف ڪو به قانون موجود ڪونہ هو. سلام آهي ڊاڪٽر فوزيہ سعيد ۽ ان جي سائيٿين کي، جن هڪ مهر هلائي، قومي سطح تي توجهہ ڏياري ۽ اسيمبليين مان بل پاس ڪرايو اڄ سرڪاري تنوڙي غير سرڪاري ادارن ۾ جزوي ٿي سهي، پر عمل ۾ آهي. جڳهن پلن ٽرٽين ڪرسين تي ويٺل تيس مار خانن کي عورتن کي جنسي هراس ڪرڻ جي ڏوهہ ۾ خبر پئجي وئي ته گهٽين ويهين سوَ آهي.

ٽي وي ڊراما سماج جا عڪاس آهن. سمورن هندستاني ۽ پاڪستاني چئنلن ٽي تفريح جي نالي ۾ جيڪي ڊراما سيريل هلن ٿا، هڪڙا ختر ٽين ٿا ته ٻيا شروع ٽين ٿا. انهن ڊرامن جي ڪهاڻين جي مسئلن ٽي ٽورو غور ڪريو ته خبر پوندي ته ڪهاڻين ۾ ڪردار ٻيا ٻيا هجن پر موضوع سيني جو هڪڙو آهي. گهر اندر 'عورتن جي پاور پاليٽڪس.' سجو ڀرامو خاندان جي مظلوم ترين فرد يعني مرد جي ارد گرد ڦرندو آهي. مرد جي ماءُ، پيءُ، زال، ٻڍين زال، محبوبا مرد تي "پيار ۽ پاور" جي سياست ڪندي نظر ايندين. مرد، سڄي ڊرامي ۾ هڪ انتهائي بيوقوف ۽ وائڙو شخص ڪري ڏيکاريو ويندو آهي. اهي عورتون هڪٻئي کي نيڇو ڏيکارڻ لاءِ مرد جي شخصيت ۽ جذبات کي فٽبال بڻائي کيڏنديون آهن. يونيورسٽين ۾ جينڊر ڊپارٽمينٽ يعني صنفي ترقيءَ جي شعبي جون سربراهہ گهٽو ڪري عورتون آهن. هروپرو اهو باور ڪرايو ويو آهي ته صنف جي شعبي جو سربراهہ مرد نہ ٿو ڪري سگهي. جهڙي طرح گائناڪالاجي جون ڊاڪٽر نوانوي سيڪڙو عورتون آهن. ميڊيڪل ڪاليج ۾ چار پنج سال کو ايجوڪيشن ۾ پڙهندڙ ۽ هيومن اُنائٽامي جي سبجيڪٽ ۾ مرده اڳهاڙن انساني جسمن تي سڪيا جا تجربا ڪندڙ اڪثر ڊاڪٽرياٽيون گائني جي معاملي ۾ مريض عورت جي مرد کان پردو ڪندي، نہ ملندیون آهن.

غيرشادي شده نوجوان چوڪرين کان پڇي ڏسو ته سندس خوابن جو شهزادو ڪيئن هجڻ گهرجي؟ اڪثريت جو جواب هوندو ته چوڪرو صفا اڪيلو هجي، اڳيان پلياڻ ڪوئي نہ هجيس. نہ پيءُ، ماءُ جي ٽڪ، نہ پائرن پيرن واري ڏيکهہ. نہ گهٽن مٽن مائٽن واري ڪيچل معني' صفا يتيم، لاوارث! اهڙو چورو چنو ته ايڈي سينٽر مان ملي سگهي ٿو شاديءَ کان پوءِ هر زائفان جي ودّي ۽ ودّي خواهش ساهرن کان جدا ٿي الڳ گهر وڃڻ آهي. ان خواهش کي پورو ڪرڻ ۾ هوءَ هر جتن ڪري ٿي. جيستائين گڏيل خاندان ۾ مرّس واري لالوءَ جي لشڪر سان هندستان پاڪستان جهڙا حالات پيدا نہ ڪندي ته تيستائين ظاهر آهي، ان جي الڳ گهر واري عظيم خواهش ڪيئن پوري ٿيندي. بس پوءِ هوءَ آزاديءَ جي تحريڪ هلائيندي. گهر ۾ هر وقت "لاءِ اينڊ آرڊر" جي بگڙجندڙ صورتحال کي قائم دائم رکڻ مڪمل سرگرمي هوندي آهي. مرد ڪر کار تان ٽيڪيو ٽٽو موتندو ته مُنهن ۾ پهرين ماءُ يا پيءُ ملندس. زال جي شڪايتن جو باهہ ٻارينڊرُ راڳ ڏيڪ شروع ڪندیون. وري جيئن ٿي ڪمري ۾ داخل ٿيندو ته ديئر ڊارلنگ گلاجو گلبر اڳ ٿي وڃائي تيار ويلي هوندي. همراهہ جي مائي ٿي زهر، سڪون ٿي چٽ!

معاشري ۾ وڏا معتبر ۽ ٽُرم خان گهر اندر ڪڙ خان بڻيل هوندا آهن. اهو ڪو فطري ناهي پر گهر جي رشتن جي معاملي ۾ مرد فيئر رهڻ جاهيندو آهي. سيني کي برابر جا حق ڏيڻ چاهيندو آهي، جيڪو گهر جي عورتن کي پسند نہ هوندو آهي. شڪارپور ۾ نثري نظر جو مشهور شاعر ۽ نثر نويس، جنهن ڏينهن پاڻ سان ملڻ سندس گهر ويندو آهي، ان ڏينهن هُن جي گهر ۾ تمڇهن هوندو آهي. ادبي سنگت جو هڪ پيو ميمبر پنهنجي پاڻ سان هوٽل ۾ لکي ملندو آهي، متان زال کي خبر نہ پئي. مون کي حيدرآباد جي هڪ نامياري اديب جي دل جي نرمي ۽ بي وسيءَ تي رحم آيو. جڏهن هُن پنهنجي غريب بيمار سڳي پاڻ (جيڪو پڻ سنڌ جو ادب ۽ سياست ۾ هڪ وڏو نالو هو) جي لاءِ گهر واريءَ جي خوف کان دوائون لکي ورتيون. لکائڻ جو سبب پڇيرمانس ته اکيون ڦوٽاري چيائين: "گهر مان ڪيڏانڊين چا؟" هند سنڌ جو عظيم انقلابي شاعر ڪراچيءَ ۾ گوڻان آيل پنهنجي نياڻيءَ سان هوٽل ۾ ملندو هو ته متان سندس مائيلي ماءُ کي خبر پئجي وڃي. جڳ جهان کي آدرشن جا آفاقي سبق ڏيندڙ شاعر ۽ اديب پنهنجين محترمائن کي اهو سمجهائي نہ سگهندا آهن ته هو پنهنجن سگهن رشتن جا حق ادا چو نہ ڪن.

اڪثر شادي شده چوڪرا وڏي ويل ۾ هوندا آهن. چورا ڪن ٻه چا، وجن ڪاڏي؟ هُو زال ۽ پيٽ کي برابر جي عزت، پيار ڏيڻ چاهيندا آهن ۽ هڪ حيترو خيال ڪرڻ چاهيندا آهن. مرد زال جي لاءِ ڪا گفٽ وٺي اڇي ته خوشيءَ ۾ نہ پٺي ماپجندي ۽ جي خبر پئيس ته ساڳي گفٽ هُن پيءُ يا ماءُ لاءِ ٻہ آندي آهي ته موسل جي ڇهري جي جاگرافي ڏسڻ وٺان هوندي. اوهان، مرد توڙي عورتون، پنهنجي هاڻ ته هٽ رکي الله لڳ ڳالهہ ڪريو ته مرد ڪيڏي ڪوشش ڪندو آهي، پيءُ ۽ زال کي هڪ جيتري عزت ۽ اهميت ڏيڻ جي. اهو ذري گهٽ ناممڪن آهي ته مرد زال ۽ پيءُ پنهي کي شاپنگ تي وٺي وڃي ۽ پنهي کي هڪ جهڙيون ۽ هڪ جيترين شيون وٺي ڏي ۽ آخر ۾ گهر اچڻ تائين پنهي جو مُوڊ خراب نہ ٿئي؟ آخر مسئلو ڪهڙو آهي؟ معاملو چا آهي؟ ٻئي پاسي ماءُ يا پيءُ پنهنجي ڪنواري پاءُ کان ٽاڻ، ڀهاريءَ کان وٺي لٺا ڪپڙا ڏوئارڻ تائين سمورا ڪر وٺندیون، جنهن ۾ ڪا خرابي ناهي ۽ تقريبن سڀ ڪندا ٻہ آهن، پر اُن ساڳئي چوڪري اگر ڪر ڪار ۾ پنهنجي زال کي ڪا مدد ڪئي ته ماءُ ۽ پيءُ ٻهٽا ڏئي ڏئي نڪ ۾ دم ڪري ڇڏيندس.

صدين کان سُس نُنهن جي مهاڀاري مها يُدّ جا سبب آخر آهن ڪهڙا؟ نڀاڻ پاڃائي جي جنگ چا تي آهي؟ ڏيرپي جو ويرپو ڪهڙين ملڪيتن تي آهي؟ هڪ نُنهن جي پنهنجن ساهُري عورتن سان مستقل جهيڙن جو ٻُڌ بنياد چا آهي؟ پلا شهري ۽ چائي (نائي) يا سالي پيٽوئي جو جهيڙو ڪڏهن ٻُڌؤ؟ ايڈي وڏي سماجي معاملي کي ڪل پوڳ ۽ طنز مزاح ۾ ٽاريو ويندو آهي. جهڙي طرح اڄ ڪان ويهہ پنجويهہ سال اڳ جنسي هراسيت (Sexual Harassment) هڪ مسئلو نہ هو هراس ٽينڊرُ عورت کي اهو چيو ويندو هو ته مرد ايئن ئي هوندا آهن. عورت پاڻ ٺيڪ آهي ته سڀ ڪجهہ ٺيڪ آهي. ايتري قدر جو جنسي هراسيت ملڪي قانونن ۾ پڻ جرم جي لسٽ ۾ شمار نہ هو. شابس آهي ڊاڪٽر فوزيا وهاب. مليحا ۽ انهن جي سائيٿين کي، جن معاملي تي ڏينهن رات ان تي محنت ڪري، قانون سازي ڪرائي ۽ جنسي هراسمينٽ اڄ نہ صرف هڪ ڪرائيم آهي، بلڪ هڪ قابل سزا ڏوهہ آهي. چگن پلن معتبرن، يونيورسٽين جي استادن، وڏن وڏن ڪامورن، آفيسرن ۾ پين ڪيترن کي Protection against Harassment of Women at Workplace Act, 2010 يعني "ڪم ڪرڻ واري جاءِ تي عورتن کي جنسي طور تي هراس ڪرڻ خلاف قانون 2010" جي خلاف ورزي سبب سخت کان سخت سزائون ملي چڪيون آهن ساڳي طرح عورتن جي گهريلو سياست جي انهيءِ پسنديده سرگرمي (Women Home Politics) ۾ جي دؤر ۾ اهر سماجي مسئلن جي لسٽ ۾ ناهي ۽ هڪ Non_Issue طور سمجهيو ويندو آهي. اجوڪي هن مضمون جو هوئي مقصد آهي ته ذهني تشدد جي شڪار مرد جي موضوع کي اڄ جي اهر صنفي مسئلن (Gender Issues) جي لسٽ ۾ شامل ڪرائڻ جي ڪوشش ڪجي.

پاڻهوهي هيڪارَ. مون کان پُڇيو سَڄَڻين:
اَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ. ڇَيائون جنهن وارَ:
سَندي سورَ ڪِنارَ. تَنَ تَڏهانڪُون نہ لهي.

سنڌ جي آبادگارن سان انصاف ڪير ڪرائيندو

عبدالمجيد بروهي

گذريل سال پوري سنڌ جي اندر طوفاني برسات سبب هر طرف قيامت صغرا وارو ماحول هيو سنڌ جا ماروئڙا پنهنجا ڪچا پڪا گهر ڇڏي وڃڻ شهر ۽ محفوظ پناهہ گاهن ۾ منتقل ٿي ويا هيا هر طرف پاڻي ئي پاڻي جو راڄ هيو سارياڻو فصل پاڻي جي لپيٽ ۾ اچي هڏي تباهہ ٿي ويو هيو ان بعد سنڌ جي اڪثر ضلعن ۾ ڪٽڪ جو فصل پڻ گهٽ ٽيو هيو جن ۾ لاڙڪاڻو ڪمبر شهدادڪوٽ ۽ دادو ضلعو سڀني کان وڌيڪ متاثر ٽيا هيا ماڻهون روڊن رستن تي سرڪاري ۽ فلاحي ادارن جي رحم ڪرم تي اڇي ويا هيا ٻہ ٻوءُ جڏنهن سندن ڳوٺن مان پاڻي جو راڄ خرم ٽيڻ لڳو ۽ سنڌ واسي پنهنجن ماڳن ڏانهن واپس ورڻ لڳا ان بعد جڏنهن هڪ پيرو ٻيهر سنڌ ۾ ساريالي فصل جي پوکائي جو وقت اڇي پهتو تہ ان دوران هنن هارين ۽ آبادگارن جي ڏڪن سورن ۾ وڌيڪ اضافو ٿي ويو پوري سنڌ اندر هڪ تہ اڪثر ڪري نقلي ٻج ۽ پاڻ ۽ زرعي دوائون وڪرو ٽيندیون آهن جنهن سبب ڪمپنين جا مالڪ منافعي خور ٻيلرن ۽ دڪاندارن کي قيمتي گهٽ سمت ٻاهرين ملڪ جن ۾ اڪثر ڪري سنڌ جا اهي منافعي خور واپاري فرمائش ڪري باڪو شهر گهمڻ ويندا آهن جنجو سمورو خرچ اهي نقلي ٻج ۽ زرعي پاڻ ناهيندڙ ڪمپنين جا مالڪ پريندا آهن ۽ ٻيا جيڪي گهٽ مال وڪرو ڪري سگهندا آهن انهن کي آل پاڪستان جو ٽوئر ڪرايو ويندو آهي چوڻ جو مقصد صرف اهو آهي تہ هڪ طرف سنڌ واسين کي گذريل سال جي مها برسات تباهہ ڪيو هيو وري انهن کي هن سال اهي نقلي ٻج ۽ زرعي پاڻ وڪرو ڪندڙ ٽ مار ڪري ڦري لٽي رهيا آهن صرف اهو نہ پر منافعي خور واپاري ڪين بليڪ تي اي پي پاڻ ۽ يوريا پاڻ وڪرو ڪري رهيا سرڪاري اگر ڪا ٿي چار هزار وڌيڪ ڊي اي پي پاڻ ٿي وٺي هارين سان ظلم ڪري رهيا آهن جنهن سبب هاري سخت مايوسي جو شڪار آهن هن وقت سارين جو بمپر فصل پچي چڪو آهي سارين جو ان مارڪيٽ ۾ پهچي چڪو آهي هن وقت پاڻ ٻج وڪرو ڪندڙ واپارين سان گڏ ڪارخانيدار پڻ ڦرٽ ڪرڻ ۾ اڳيان اڳيان آهن جيڪو سارين جو اگر هن وقت انهن واپارين ڪارخانيدارن مقرر ڪيو آهي ان سان هارين آبادگارن پاران پنهنجن فصل ٿي ڪيل خرچ ۽ مشڪل سان نڪري ٿو باقي بچت ڪجہ ٻ نہ ٿو ٿي ان ڪان علاوا ڪارخانيدارن پاران جيڪا ڪٽوتي ڪئي ٿي وڃي اهو پڻ هارين سان ظلم آهي ان هوندي ٻ هن وقت تائين هارين آبادگارن سان ايڏي ظلم باوجود هارين جي حقن جا علمبردار بٽيل هارين جي نالي تي وڏا وڏا فنڊ وٺي هڙپ ڪندڙ هاري اڳواڻ خاموش آهن اهو سڀ ڪجہ جيڪو هارين آبادگارن سان ظلم واپاري ڪري رهيا آهن ان باجود سرڪاري علمدار ۽ هاري اڳواڻ ۽ انساني حقوق وارا خاموشي سان تماشو ڏسي رهيا آهن هن وقت سارين جي فصل کانپوءَ ڪٽڪ جو پوکائي جو عمل پڻ شروع ٿي چڪو آهي انجي ڪري سنڌ جا اڪثر پاڻ ٻج ۽ زرعي دوائون وڪرو ڪندڙ واپاري ڪٽڪ جي ٻيچاري زرعي دوائن ڊي اي پي پاڻ يوريا پاڻ جا اگر چوٽ چاڙهي هارين کي لٽڻ جو عمل تيز ڪري ڇڏيو آهي جنهن جي ڪري وارهہ ۾ نصيرآباد جي سماجي ڏرين پاران حقوق هاري آبادگار تحريڪ شروع ڪري چڪا آهن جنهن جي پهرين مرحلي ۾ احتجاجي مظاهرا ڪيا پيا وڃن ٻئي مرحلي ۾ سارين جا اگر گهٽ هجڻ يوريا ڊي اي پي پاڻ جا اگر وڌيڪ وٺڻ ۽ ڪارخانيدارن پاران ناجائز ڪٽوتي خلاف لاڙڪاڻو ٻاءُ پاس ٿي ڊرٽي جون تياريون ڪيون ويون آهي ان جي لاءِ انهن سماجي اڳواڻن جي مدد لاءِ تمام سياسي سماجي مذهبي ڪاروباري ڏرين ڪي آبادگارن جي مدد لاءِ اڇتي اڇڻ گهرجي ۽ ناجائز ڪٽوتين ۽ بليڪ تي پاڻ ٻج ۽ نقلي زرعي دوائون وڪرو ڪندڙن جو گهيرو تنگ ڪري هارين ۽ آبادگارن سان يڪجهتي جو اظهار ڪيو وڃي.

ڏاڙا، اغوا ۽ ڦُر پوليس جا 'مرغوب مشغلا' بڻجندا وڃن!

پوليس ۽ قانون لاڳو ڪندڙ ادارن جو فرض عوام جو تحفظ ڪرڻ آهي پر جڏهن انهن ئي ادارن جا اهلڪار پنهنجو بنيادي فرض پورو ڪرڻ بدران ان جي ابتڙ عمل ڪرڻ لڳن ۽ اهي ئي ڪم ڪرڻ لڳن، جيڪي امن دشمن ۽ ڏاڙيل عناصر ڪندا آهن تہ اهڙي صورتحال ۾ عوام جي تحفظ جي ذميواري ڪيئن پوري ٿي سگهندي؟ سنڌ جي ڪچي ۾ تہ ڏاڙيلن جا ٽاڪ ۽ ٿر آهن پر سنڌ جي گاديءَ واري شهر ۽ ميگا سٽي ڪراچي به هاٿي ڦرلٽ ۽ اغوا جي ڪارروائين جي حوالي سان گهڻو اڳتي وڌندو رهي آهي. پوليس ۽ قانون جي محافظن طرفان ماڻهن جي ڦرلٽ ۽ اغوا جا واقعا اڄ ۾ به رپورٽ ٿيندا رهيا آهن ۽ اهڙي تازي واردات اها آهي ته ڪراچي جي اورنگي ٽائون ۾ زير تربيت ڊي ايس پي جي اڳواڻيءَ ۾ پوليس اهلڪارن ۽ خانگي ماڻهن هڪ واپاريءَ جي گهر مان هڪ ڪروڙ 90 لک روپيا ۽ 80 تولا سون ڦرلٽ ڪري فرار ٿي ويا. آءِ جي سنڌ طرفان ڊي آءِ جي جي سربراهي ۾ جوڙيل جاچ ڪميٽي جي رپورٽ ۾ ايس ايس پي سائوٿ عمران قريشي ۽ زير تربيت ڊي ايس پي عمير طارق باجاري ۽ سنڊن اهلڪارن کي ڏوهاري قرار ڏنو ويو آهي. ايس ايس پي کي عهدي تان هٽايو ويو آهي، جڏهن تہ ڊي ايس پي عمير طارق باجاري کي گرفتار ڪيو ويو آهي.

سنڌ جي گاديءَ واري شهر ڪراچي ۾ جتي هڪ ٿي وقت ڪٽين مافيائون متحرڪ رهنديون آهن، منشيات، دهشتگرديءَ جي نيٽ ورڪ ۽ سليپر سيلز جي ثابتي ملندي رهي آهي، استريٽ ڪرائيم عروج تي آهي، سياست جي چٽيءَ هيٺان پلجندڙ ڏوهاري مافيائن جا عقوبت خانا به هن شهر ڏانا، جيئرن جاڳندڙ انسانن جي جسمن ۾ ڊرل مشينن سان سوراخ ڪيا ويندا هئا. پتو نہ ملڻ تي فيڪٽرين کي باهہ لڳائي ويندي هئي، سوين پورهيتن کي جيئرو ساڙيو ويندو هو ۽ هن شهر تاريگيت ڪلر کي ايترو تہ فعال ڏنو جو اهو گمان ٽينڊو هو تہ جڻ انهن کي ماڻهو مارڻ جو لائسنس مليل هجي. گهرن، سرڪاري ملڪيتن، پيٽرول پمپن، بينڪن توڙي زنده انسانن کي باهيون ڏيئي شعلن تي شيطاني رقص ڪري ڇيو ويندو هو تہ هن شهر جي روشنين جي شهر واري تائيتل تي دفاع ڪري رهيا آهيون. ان جي باوجود به صورتحال اها جو قاتلن تائين قانون پهچي نہ سگهندو هو. "خبر ڪانہ ڏي تہ، رڄ ڪجاڙي رنديا". انڊو تہ انصاف هوندو آهي پر هن شهر ۾ قانون بہ سماعت ۽ بصارت وڃائي ويٺو هو. ڪراچي ۾ وفاقي حڪومت طرفان شروع ڪيل ٽارگيٽڈ آپريشن ڪانپوءِ امن امان جي صورتحال ڪجهہ بهتر تہ ٿي پر وري بہ ڏوهارين جو قصو تمام ٿي نہ سگهيو. ويتر اهي بہ پنهنجو حصو ڏوهاري سرگرمين، اغوا ۽ ڦرلٽ ۾ ملائڻ لڳا، جن جو بنيادي ڪم عوام جو تحفظ آهي، جن جو تعلق پوليس ڪاتي سان آهي. ڪراچي جهڙي ميگا سٽي ۾ اهو اڳ ۾ بہ ٽينڊو آيو آهي. اهڙين ڪارروائين جي ثابتي ڊي آءِ جي، سي آءِ اي سميع الله مروت واري دور ڪان وٺي مختلف دورن ۾ لڳاتار ملندي رهي آهي. مٿي ڄاڻايل واردات ۾ مڪ جوابدار ايس ايس پي سائوٿ عمران قريشي ۽ ڊي ايس پي عمير طارق باجاري ڄاڻايل آهي. رپورٽ موجب، ايس ايس سائوٿ موجب، ڪجهہ دهشتگردن جي موجودگي ۽ انهن وٽ هٿياربند ۽ پڪسا هجڻ جي ڄاڻ ملي، جيڪي دهشتگرديءَ لاءِ استعمال ٿي سگهيا ٿي، پر سوال اهو آهي تہ، ايس ايس پي آخر ڪيئن هڪ زير تربيت ڊي ايس پي کي اهڙي وڏي ڪارروائي جي اڳواڻي ڏني؟ خبرن موجب عمير طارق پاڻ واپاري جي گهر جي ٻاهران ڪار ۾ ويٺو رهيو ۽ اندر سادن ڪپڙن وارا خانگي ماڻهو ڦرلٽ ڪندا رهيا. جن جي باري ۾ اهو چيو ويو تہ اهي حساس ادارن جا اهلڪار آهن. ان ڪان ڪجهہ ڏينهن اڳ ۾ پڻ هڪ شهري پنهنجي ودِيو بيان ذريعي سي ٿي ڊي اهلڪارن تي اهو الزام هنيو تہ انهن ڪيس اغوا ڪري ابتو تنگي مٽس تشدد ڪيو ۽ 30 لک روپين جي گهر ڪئي. بعد ۾ ٽن لکن تي آيا، جيڪا رقم آٽيندڙ ڪي سي ٿي ڊي گارڊن آفيس گهرايو ويو.

ضرورت ان ڳالهہ جي آهي تہ ڏوهن ۾ ملوث پوليس اهلڪارن خلاف سخت ڪارروائي ٿيڻ گهرجي. ظاهر آهي تہ اهڙا ڏوهہ انفرادي طرح ڪي اهلڪار نٿا ڪري سگهن، ڪنهن نيٽ ورڪ سان سلهاڙيل ضرور هوندا. ڏوهن جي سرپرستي ۽ ڏوهارين جي پشت پناهي ڪندڙن کي پڌرو ڪيو وڃي.

01 بقايا ۾ ڪر
ڪي مائنس ڪرڻ ڇاهي پٽي. اڳوٽي صدر اها به دعويٰ ڪئي ته عمران خان پاڪستان کي اڪيلي ۽ اڪيلو ڪري ڇڏيو ۽ ملڪي معيشت ڪي تباهہ ۽ برباد ڪري ڇڏيو. ان لاءِ عمران خان حڪومت خلاف بي اعتمادي رٽ آڻڻ درست فيصلو هو. هن شهر جي ته عمران خان ڪي اقتدار کان ڌار نہ ڪيو وڃي ها ته هو هڪ فوجي سان گڏجي آر آواليڪشن ڪرائي 2028 تائين حڪومت ٽاهي وٺي ها. پوءِ هڪ ڪلو ڪير لاءِ ترڪ پري پيسا ڏيئا پون ها. هن ان يقين جو اظهار ڪيو تہ ملڪ ۽ عام ڇوڙهن 8 فيبروري ٿي ٽينڊيون. ان لاءِ سنڌس پارٽي پريور چرند مهر هلائيندي.

02 بقايا ۾ ڪر
۽ برڪس بابت اڳهاڙي جو جائزو وٺڻ ڪانپوءِ ڪيس ڏسڻ آهي ته برڪس شراڪت ڏار ملڪ جي درخواست تي عمل ڪيو ويندو. پٽي پاسي روس ۽ پاڪستاني سفير محمد خالد جمالي چيو تہ رڪنيت واري عمل دوران پاڪستان روس جي مدد تي اعتماد ڪري رهيو آهي. برڪس برازيل، روس، پارت، چين ۽ ڏکڻ آفريڪا تي ٻڌل گروپ آهي جنهن ۾ هلندڙ سال آگسٽ ۾ 13 روهين ڪانپو واڌ ڪئي وئي هئي.

03 بقايا ۾ ڪر
ڪرڻ لاءِ ڪر ڪري رهيا آهن رياست سيني دهشتگردن. انهن جي سهولتڪارن ۽ انهن جي حوصلا افزائي ڪندڙن خلاف "مڪمل توڙ" سان ڪارروائي ڪندي ڪائنفرنس جي شرڪت ڪندڙن ۽ جي ايڇ ڪيو ويندڙ ڪانفرنس جي ڪنوينر ۽ پارٽي ترجمان ۽ جبر تي گهٽتي جو اظهار ڪيو ۽ پارٽي فورسز طرفان انساني حقن جي مسلسل پيچڪڙين جي مذمت ڪئي. فورم چيو تہ پاڪستان ڪشميرين جي سياسي، سفارتي ۽ اخلاقي حمايت جاري رکندو. فورم چيو تہ ڪشمير مسئلي جو مستقل حل ڳڌيل قومن جي نهرائن موجب ڪشميرين جي حق خودارادیت ڏيڻ ۾ ئي آهي. فورم پاران جاري ڪيل بيان ۾ چيو ويو تہ پاڪستان فلسطيني عوام جي سياسي، سفارتي ۽ اخلاقي طور تي مڪمل حمايت ڪري ٿو. فلسطين جي مسئلي تي پاڪستان جي اصولي موقف کي ورجائيندي فورم چيو تہ پاڪستان 1967ع کان اڳ واري سرحدن ۽ القدس کي ان جي گادي ۽ واري هنڌ جي بنياد تي فلسطين مسئلي جي بہ رياستي حل جي مڪمل حمايت ڪري ٿو. درپيش چيلنجز جي باوجود پاڪستان ۽ گذريل ڪجهہ مهينن دوران پرشانتي ۽ غير يقيني صورتحال ۾ گهٽتائي آئي آهي. جڏهن تہ اميد، اعتماد ۽ استحڪام ۽ اضافو ٽيو آهي. فورم ان ڳالهہ جو ورجاء ڪيو تہ ذاتي مقصدن لاءِ مايوسي پيدا ڪندڙ مخصوص عنصرن جي ڪوشش کي ثابت قدمي ۽ هڪاري قدمن جي تسلسل ذريعي پاڪستاني عوام جي مڪمل حمايت جاري رکندو. ڪانفرنس جي شريڪ ٽيلن ٻيو تہ پاڪ فوج جتادار استحڪار ۽ سلامتي جي سفر ۾ قور جوڌاءِ ۽ خدمت جاري رکندي. فورم پڌرائي ۾ اهو بہ چيو تہ غيرتمند پاڪستاني عوام پرعزم ۽ متحد رهي.

04 بقايا ۾ ڪر
ٻڌايو تہ الڪشن ڪميشن چونڊن لاءِ مڪمل تيار آهي ۽ تڪبندين جي حتمي فهرست 30 نومبر تي شائع ٿيندي. اجلاس ۾ ٻڌايو ويو تہ الڪشن ڪميشن سياسي پارٽين جي مشاورت ڪانپوءِ ضابطہ اخلاق جي منظوري ڏيڻ ڇڏي آهي جنهن نوٽيفڪيشن اينڈ ڪجهہ ڏينهن ۾ جاري ڪيو ويندو. ياد رهي تہ الڪشن ڪميشن اڀ فيبروري 2024ع جمعي جي ڏنهن سموري ملڪ ۾ عام چوندون ڪرائڻ جو اعلان ڪيو هو.

05 بقايا ۾ ڪر
.صحافين سان گالهيون ڪندي صوبائي گهرو وزير برڳيڊيئر(ر) حارث نواز چيو تہ اندر ٽريننگ ڏني ايس پي ڪي اهڙي طرح جون ڏيموريون نہ گهرجن. اسان واقعي تي فوري طور تي ڪارروائي ڪئي ڏي ايس پي ڪي گرفتار ڪيو ويو آهي ۽ ايف آءِ آر بہ ڪٽي وٺي آهي. سخت سزا ڏيارينداسين. سنڌ جي نگران گهرو وزير چيو تہ ايس ايس پي جي غلطي آهي آءِ جي پوليس کيس معطل ڪري چڏيو آهي. ايس ايس پي جي خلاف بہ ضروري ڪارروائي ڪئي ويندي. هڪ سوال جي جواب ۾ بريگيڊيئر(ر) حارث نواز چيو تہ پوليس جي قيادت سڀني آهي ۽ مان ان مان مطمئن آهيان. نگران حڪومت اچڻ کان پوءِ ڪجهي جي غلطين ۽ ڏوهہ تہ ٿيا آهن. صوبائي گهرو وزير چيو تہ پوليس جي سپاهي جي پگهار 60 کان 70 هزار روپيہ آهي. پوليس ۽ قانون لاڳو ڪندڙ ادارا عوام جي خدمت لاءِ آهن. ياد رهي تہ ڊاڀري منصور شيخ الزام لڳايو هو تہ 24 آڪٽوبر جي رات گلشن اقبال 13 ڊي ۾ ڊي ايس پي عمير طارق واردات ڪئي. ڊي ايس پي عمير طارق منهنجي گرفتاري لاءِ گلشن اقبال 13 ڊي ۾ ڇاپو هنيو ۽ جڏهن مان نہ مليس تہ منهنجي پائيچي جي اکين ٽي پٽي ٻڌي ڪلاڪن ڪري ٽالهي ڏيکاري ۽ پوءِ ڇڏيو. ڪلاڪن جي ٽالهي دوران ڪجهہ ڪاغذن تي 2 ڪروڙ روپيہ ڪوليندا رهيا گهر جو لاکر ٽوڙي ڊيڏ لک روپيہ، پرائڊ باانڊ، گهڙيون، پستول ۽ مربائيل فون کڻي ويا. گڏيل ڊينهن گرفتار ٿيو ايس عمير طارق باجاري ڪي عدالت ۾ پيش ڪيو ويو هو جنهان ڪان سندس هڪ ڊينهن جو رمانڊ منظور ڪيو ويو هو.

06 بقايا ۾ ڪر
جو فيصلو ڪري ورتو آهي. پنجاب جي نگران وڏي وزير محسن نقوي جي صدارت هيٺ ڪوهيڙي جي رڪنڌار بابت ڪميٽي جو اجلاس ٽيو جنهن ۾ ڪوهيڙي ڪان پاڻ ڪميٽي جو ڪنوينر ۽ ٽوهان جي خلاف وڏي ڪارروائي ڪرڻ جو فيصلو ڪيو ويو تہ ٽوهان جي ڪارروائين جي ڪوريج ۾ ڪوتاهي ڪرڻ ۽ ڪوهيڙي سبب مناسر ٽيل ضلعن ۾ هوٽلن ۽ جمعي ۽ چنڇر جي 3 ڏڻي ڪان پوءِ ڪلندیون. آڇر جي ڏينهن مال روڊ صبح کان شام 5 ڏڻي تائين سائيڪلن وارن لاءِ ڪليل رهندو، پنجاب جي نگران وڏي وزير وڏيڪ چيو تہ ڪوهيڙي ڪي ڪنٽرول ڪرڻ لاءِ مصنوعي برسات لاءِ بہ تيارين شروع ڪيون ويون آهن.

07 بقايا ۾ ڪر
ڪوٽلي بابت جيڪو چيو اهو حقيقت تي ٻڌل ناهي. ٽر جو ڪوٽلو 1991ع ۾ ڦر دريافت ٽيو هو. مراد علي شاهہ چيو تہ سنڌ ڪول اٿارٽي 1995ع ۾ 10 هزار 560 ميگاوات جا پاور پلانٽس ڪي ايم آءِ يو تي صحيحون ڪيون. 1995ع ۾ محترمہ بينظير ڀٽو ٽرڪول رٿا جي افتتاح ڪ

بقايا سنڌيار 01

پائلٽ آفيسر ديو آنند پي اي ايف اصغر خان اڪيڊمي رسالپور مان ڪميشن ولي پاس آئوٽ ٿيو آهي ڄاڻايل پائلٽ آفيسر طور ڪميشن حاصل ڪرڻ تي هندو برادري سميت ڏندوباڳو جي شهرين خوشي جو اظهار ڪيو آهي.

بقايا سنڌيار 02

پورهيو ورڻ ملڪ ۾ قانون جي حڪمراني تہ هجڻ ۽ سائبر ڪرائم سميت هر ڏينهن ڏوهن ۾ وڌاڏڻ اصافي ٿي سخت ڳڻتي جو اظهار ڪيو آهي. اهڙن خيالن جو اظهار هنن رائيس آف يورپ نيٽ ورڪ سنڌ ۽ اجرڪ نيوز گروپ سنڌ پاران انساني حقن ۽ پارن جي حقن جي پڄڪڙين، سائبر ڪرائم ۽ قانون جي حڪمراني جي موضوع تي منعقد ڪيل سيمينار کي خطاب ڪندي ڪيو. جنهن ۾ سپريم ڪورٽ جي سينيئر ۽ ايڊووڪيٽ دهشت گردي ٽوڙ عدالت جي اڳوڻي جج ۽ ڊسٽرڪٽ بار لائبريرين جو اڳوڻي جنرل سيڪريٽري ايسوسيئشن جي راشد مرتضيٰ سولنگي، انساني حقن لاءِ پاڻ پتوڙيندڙ سماجي ورکر ۽ سنڌ هائي ڪورٽ جي وڪيل ايڊووڪيٽ جاويد علي ڪلهوڙو، جائنٽ پروٽيڪشن آفيسر نٿو مهرين اقبال، عورت سماجي اڳواڻ ۽ سنڌ ڪميونٽي فائونڊيشن جي ڊسٽرڪٽ پروجيڪٽ مئنيجر ميڊم حميرا علي، سياسي ۽ سماجي اڳواڻ عبدالرزاق چانڊيو، پي ٽي آئي ضلعي صدر سيد امجد شاهه، اطلاعات سيڪريٽري مراد سائي، پي ٽي آئي لبيز ونگ صدر شهناز بلوچ، ب پ ب شهيد جو ضلعي صدر بابو احسان پٹو، سنڌ جي انساني حقن ۽ قانون جي حڪمراني جي موضوع تي منعقد ڪيل سيمينار کي خطاب ڪندي ڪيو. جنهن ۾ سپريم ڪورٽ جي سينيئر ۽ ايڊووڪيٽ دهشت گردي ٽوڙ عدالت جي اڳوڻي جج ۽ ڊسٽرڪٽ بار لائبريرين جو اڳوڻي جنرل سيڪريٽري ايسوسيئشن جي راشد مرتضيٰ سولنگي، انساني حقن لاءِ پاڻ پتوڙيندڙ سماجي ورکر ۽ سنڌ هائي ڪورٽ جي وڪيل ايڊووڪيٽ جاويد علي ڪلهوڙو، جائنٽ پروٽيڪشن آفيسر نٿو مهرين اقبال، عورت سماجي اڳواڻ ۽ سنڌ ڪميونٽي فائونڊيشن جي ڊسٽرڪٽ پروجيڪٽ مئنيجر ميڊم حميرا علي، سياسي ۽ سماجي اڳواڻ عبدالرزاق چانڊيو، پي ٽي آئي ضلعي صدر سيد امجد شاهه، اطلاعات سيڪريٽري مراد سائي، پي ٽي آئي لبيز ونگ صدر شهناز بلوچ، ب پ ب شهيد جو ضلعي صدر بابو احسان پٹو، سنڌ جي انساني حقن سان لاڳاپيل ڪاتي جي ڊسٽرڪٽ آفيسر الطاف حسين تنيو - پاڪستان ليگل ايڊ سوسائٽي جي اڳواڻ ماجد احمد، امجد پليجو، ياسر جاڪرو، حيدر شورو، پروگرام جا آرگنائزر وائيس آف يوٿ اڳواڻن قربان هالي، اجرڪ نيوز گروپ سنڌ جي چيف ايگزيڪيٽو جاويد لطيف ميمڻ، ايڊووڪيٽ سيد وقاص شاهه، نريندر ڪمار، سماجي اڳواڻ عزيز سرواڻ، پرنسپل ٽيڪنيڪل ڪاليج نٿو سيف الدين عباسي، مقبول حنيف، ورمن پروٽيڪشن آفيسر نٿو پوليس ميڊم شبانا، سماجي تنظيم رائٽ ٽو پلي جي انچارج ميڊم عروج - تعمير خلق فائونڊيشن جي اڳواڻ دين محمد سميت نٿي جي صحافين محبوب بروهي - اقبال جاڪرو - مرزا حسن بيگ، ممتاز سميجهو، شيراز واريو - قادر جاڪرو - اسماعيل ميمڻ. رشيد جاڪرو - ساجد شيخ - عزيز پٹو - انور پٹو ڊسٽرڪٽ بار ايسوسيئشن نٿو جي ايگزيڪيٽو ڪميٽي جي ميمبر ايڊووڪيٽ اصغر ولهو نوجوان سماجي ڪارڪن سرفراز احمد ميمڻ ۽ بين شرڪت ڪئي ۽ چيو تہ سماجي شعور جي ڪوٽ سبب اڪثر ماڻهو بنيادي انساني حقن جي ڄاڻ کان محروم آهن. قانون تہ ڏهن ٽا پران تي عمل نٿو ٿئي هنن چيو تہ انساني حقن ۽ هارن جي حقن جي قانون ۾ وضاحت ڪئي وئي آهي تہ خلاف ورزي جي صورت ۾ قانون کي لاڳو ڪرڻ لاءِ، بين الاقوامي سماجي ادارا انساني حقن جي قانونن کي لاڳو ڪرڻ لاءِ، عوام ۾ شعور پيدا ڪرڻ لاءِ، عوامي مهم هلائين پروگرام جي آخر ۾ نوجوانن سميت سينيئر سٽيزنس ۽ آجدومنٽ سرٽيفڪيٽس ورهائڻ سميت مهمانن کي اجرڪن جا تحفا ۽ شيلڊ پيش ڪيا ويا آهن.

بقايا سنڌيار 03

ڪيل گلشن امام هائوسنگ اسڪيم جو فرادي رازان وقت منظر تي آيو. جڏهن بلدر پاران پراونشل روڊ جي ايراضي وٺڻ آڻ صدي، ڪان هلندڙ سرڪاري مڊل اسڪول ڳاڙهو جو مين گيٽ بہ بند ڪري چڏيو. جنهن تي اسڪول انتظاميا سخت ڪاوڙ جو اظهار ڪندي ضلعي انتظاميا سان لک پڙهه جو عمل شروع ڪيو ۽ ڊي سي نٿو ڪي پڻ درخواست ڪئي. جنهن اي سي گهوڙاپاري کي هدايت ڪئي تہ ناڪلاس نمبر 198 ۽ سروي نمبر 202 جي ماپ ڪئي وڃي. مذڪور زمين جي ماپ لاءِ مختياڪار گهوڙاپاري پنهنجي ٽيم سان پهتو تہ بلدر پاران ٽيون پيرو بہ ماپ ۾ رڪاوٽون پيدا ڪري ماپ ڪرڻ نہ ڏني. جنهن سان هي تڪرار وڌيڪ مونجهاري جو شڪار ٿي ويو آهي ۽ اسڪول جو مين گيٽ بدستور بند آهي. پئي طرف روينيو ڪاتو گهوڙاپاري هر پيري بلدر جي ڊهاڻ ۾ اچي ماپ ڪان لنوائي رهيو آهي. جڏهن تہ بلدر پاران اسڪول جي هيڊ ماسٽر ڪي مبينا موتمار ميسيج اچي رهيا آهن. هن حوالي سان اهو پڻ راز ڪلي منظر تي آيو آهي تہ هائوسنگ اسڪيم ۾ ڪجه جعلي نمبر پڻ داخل ڪرايا ويا آهن جتي فرنٽ ۾ آڏاوٽون ٿي رهيون آهن. مڊل اسڪول ڳاڙهو جي ڏهيدار پاران ناڪلاس بلاڪ 198 جي نمبر 179، 180، 181 ۽ 182 تي پڻ والار ڪئي پئي وڃي جڏهن تہ اهي ساڳيا نمبر سال 1993ع ڪان ٽائيندڙ مختلف ڪلي ڪجهرين ۾ هاري اسڪيم تحت ورهاست لاءِ شيڊيول تي جوڙهندا رهيا آهن پر درخواستگذار ڳهڻا هٿ ڪري تفسير تہ ٿي سگهيا. اهڙي راز کان واقف ڪانهہ ذکر ڪيل هائوسنگ اسڪيم ۾ خريد ڪيل پلاٽ مالڪ سخت پريشان ٿي ويا آهن. پي پاسي هائوسنگ اسڪيم لاءِ حاصل ڪيل ابراضي جا اصل ڪاغذات منظر تي آڻڻ کان انواڻي رهيا آهن ۽ هن مبينا جعلسازي کان لا علمي جو اظهار ڪري رهيا آهن هائي ڊسٽرڪٽ اهو آهي تہ ڊي سي نٿو ۽ روينيو ڪاتو گورنمينٽ مڊل اسڪول جو گيٽ کڏهن ٽر کولائي ۽ پنهنجي ادارن توڙي ابراضيءَ جي ڪيئن ٽو مالڪي ڪري.

بقايا سنڌيار 04

سينٽر جهڙو تي احتجاج ڪندي نوجوان فدا حسين کهيري چيو تہ 3 مهينا اڳ سون حيدرآباد جي عدالت ۾ بدين جي رهواسي ناري 18 سالہ ٽمرن سان پيار جو پرٽو ڪيو هو. 8 ڏينهن اڳ منهنجي زال سون کي نشي واريون گورين ڏني سندس سٹوٽ فتح محمد ولد جمعو کهيري سان گڏ نڪري وئي. فتح محمد کهيري گذريل هفتي ڪان سندس زال کي راجوئي طور تي واپس ڪرڻ لاءِ، ڪوڙا دلاسا ڏيندو رهيو پر گذريل ڏينهن سون کي فون ڪري پڙڪ ٻاهر ڪيڻ تي سنگين نتيجا پوڳن جون ڌمڪيون ڏنيون. هن چيو تہ جاڻايل شخص مان سخت جاني مالي نقصان جو خطرو آهي. هن چيو تہ اسان اهڙي رپورٽ حيات خاصخيلي پوليس پوسٽ تي پڻ داخل ڪرائي آهي. هن اعلي اختيارين کان اپيل ڪئي آهي تہ زال کي واپس ڪرائي تحفظ ۽ انصاف فراهم ڪيو وڃي.

بقايا سنڌيار 05

علاج هلندڙ آهي ٻہ ثقافت ڪاتي سميت ڪنهن بہ سار ناهي لڏي ثقافت ڪاتي سنڌ کي درخواستون ڏيڻ باوجود ڪابہ مدد ناهي ڪئي ان ڏس ۾ جيئي لطيف سنڌ سنگيت فنڪار ويلفيئر ايسوس ٽيشن سنڌ صدر محمد پناهہ مهر سول اسپتال سکر ۾ هاران ميڊيا سان ڳالهائيندي ثقافت ڪاتي سنڌ جي نگران وزير سيڪريٽري ثقافت ڊي جي ثقافت ڪاتي ڪان مطالبو ڪيو آهي ته اسان جي ڀاڙيل ڪاتي جي ڪلاڪارن جي مدد ڪئي وڃي. ريحان عرف رزاق ولد الله ڏتو، آمين ولد منير چانڊيو، ريحان عرف رزاق ولد الله ڏتو، منير ولد الله ڏتو چانڊيو پاران اسان جي پنهنجي ڏريعي زمين ڦٻائڻ جاهين تا جيڪا ڦٻائڻ نہ ڏني سون تہ ٻاڻرن پاران ڪاهہ ڪري لڌين، سروٽن، ڪهاڙين، هٿيارن سان حملو ڪري ڏنو ٻاڻرن جي فائرنگ ۾ گولي لڳڻ سبب عورت سونيان چانڊيو زخمي ٿي پئي جڏهن تہ ڪهاڙيون ۽ لڻيون لڳڻ سبب نوجوان پهلوان چانڊيو شديد زخمي ٿي پيو متاثرن پاران ڏانهيندي ٻڌايو تہ اهڙي ڪمپلين ڪٿي ٿائي ٿي وياسين جتي پوليس ٻاڻرن ڪي گرفتار ڪري ڪيس داخل ڪرڻ بعد پوليس ٻاڻرن جي وائنگار وهندي ڪيس ۾ نامزد جوابدارن منير چانڊيو، ريحان عرف رزاق چانڊيو ڪي آزاد ڪري چڏيو آهي جيڪي هن وقت هٿيار ڪٿي درواڙي تي اچي جان ڪا مارائن ۽ ڪوڙن ڪيس ۾ قاسائٹ ٽيل ڪيس تان هٹ ڪارائڻ لاءِ ڏمڪائي رهيا آهن هنن چيو غريب مسڪين آهيون ٻاڻرن پاران جيئڻ جنجال ڪري چڏيو آهي پوليس پڻ انصاف ڏيارڻ بدران ٻاڻرن جي وائنگار وهندي اسان جي نوجوان ڪا ڪوڙيون سهي ولي ڪري معاملي کي رفعہ دفع ڪرائڻ چاهين تہ متاثرن پاران ايس ايس پي خيرپور، ڊي آئي جي سکر، ڪان نوٽس ولي ٻاڻرن کي گرفتار ڪري انصاف ۽ تحفظ فراهم ڪيو وڃي جو مطالبو ڪيو آهي

بقايا سنڌيار 24

عباسي، شاهنواز خشڪ، اصغر جاڪرو، اسلم بروهي، معشوق پنهور، عبدالعزيز پليجو، بچل پنهور، منظور چانڊيو جي اڳواڻي ۾ ڪندي چيو تہ صحت ڪاتي سول اسپتال مڪلي جي ملازمن کي الٽرا سائونڊ، ايڪسري توڙي دوائن جي پئي ڪمي جو سبب ٻڌايو آهي. هن گهر ڪئي تہ فورن سمورن ملازمن جا جائز مسئلا حل ڪري ڪين الٽراسائونڊ، ايڪسري، دوائن جي سهوليت ميسر ڪري بند ٽيل سوئي گئس بحال ڪري ملازمن سان ٽينڊرڈ نارو سلوڪ وارو رويو اختر ڪري ڪين پريشاني ڪان بچايو وڃي، ٻئي صورت ۾ ملازمن جي جائز مسئلن جي حل تائين جوائنٽ ايڪشن ڪميٽي جي پليٽ فارم تان اسان جي جدوجهد جاري رهندي.

بقايا سنڌيار 25

علي خٽڪ ايم ڊي واٽر بورڊ سان يو سي 6 ۾ ڏڪي عرصي کان هلندڙ پائپ جي مسئلي تي گالهايو. جنهن تي ايم ڊي واٽر بورڊ سنڪوڙ چورنگي تي پٽ لڳائڻ جو يقين ڏياريو، تائون چيئرمين گوهر علي خٽڪ رائو لياقت علي خان جي درخواست تي گلشن ملت، باغ ڪورنگي، ايوارڊ يافتہ شاعر عبدالرحيم عزمي ۽ ٻين پڻ شرڪت ڪئي، ان موقعي تي مقررين ٻاران پير پاڳاري شاهہ مردان شاهہ پاڳارو هڪ عظيم روحاني بزرگ شخصيت سان گڏ پاڪستان جي سياست جو بي تاج بادشاهہ هو سندس پيشڪرگٹيون پوري دنيا ۾ مشهور هيون پير پاڳارو ملڪ پاڪستان لاءِ چپر ۽ چانڊ مثل هو، مقررين چيو تہ ملڪ جا ناليوارا سياستدان هر مشڪل وقت ۾ پير پاڳاري جي دروازي تي حاضري پرڻ ايندا هٿا تقريب ۾ نعت خوان عبدالرحيم عزمي پاران چوند شاعري ذريعي ڪيس پيتا پيش ڪئي وئي.

بقايا سنڌيار 26

مغرين جي بازيابي لاءِ احتجاج ڪي 51 ڏينهن مڪمل ٿي ويا رات ڏينهن جاري رکيل احتجاج ۾ مغرين جي بازيابي لاءِ سخت تعريبازي ڪئي وئي. احتجاجي ڪئمپ تي سول سوسائٽي جي سجاد جاگيراڻي، هشمت جاگيراڻي ۽ ٻين پاران يڪجهتي جو اظهار ڪيو ويو آهي احتجاجي تحريڪ جي اڳواڻي ڪندڙ ڊاڪٽر نظير ڪوڪر، مخدوم بلاول، محمد اعظم منگريو جاويد سولنگي ۽ ٻين چيو تہ اسان جي احتجاج ڪي 51 ڏينهن مڪمل ٿي ويا آهن پر سڪر جو ڊي آئي، سڪر، خيرپور ۽ نوشهري فيروز جي پوليس اغوا ٿي ويل پريا ڪماري، علي اصغر منگريو، اسلام الدين سومرو، ۽ علي حسن ميمڻ جي بازيابي لاءِ ڪي بہ ڪوششون ناهن ورتيون غريب عوام جي هنن ڪي ڪابہ فڪر ناهي انڪري مغرين جي بازيابيءَ لاءِ، اباڻا تہ پيا ورتا وجن جڏهن تہ مغوي علي اصغر منگريو جي والد زاهد منگريو بار بار ٻڌايو آهي تہ سندس پٽ جي اغوا ۾ شڪارپور جا ٻاڻر مائهو شامل آهن جن خلاف شڪارپور پوليس خاموش تماشائي بڻيل آهي بڪ هڙتالي ڪئمپ تي ويٺل اڳواڻن چيو تہ اسان جي مستقل ڏينهن رات واري جدوجهد کي 79هون ڏينهن آهي پر نگران سنڌ حڪومت بلڪل خاموش تماشائي بڻيل آهي ڪنهن بہ سرڪاري نمائندي رابطو ناهي ڪيو. بي حسي جي انتها ٿي وئي آهي هنن چيف جسٽس آف پاڪستان کي اپيل ڪئي آهي تہ اسان جي احتجاج جو نوٽيس وٺي مغوين کي بازياب ڪرائي وارثن کي انصاف ڏنو وڃي.

بقايا سنڌيار 27

حسين شاهہ محمد حنيف سومرو ۽ ٻين اڳواڻن خطاب ڪندي چيو تہ شهيد ڊوڊو سومرو فائونڊيشن جو مقصد هن پلٽي پيل علاقتي جي غريب پورهيت مائهن جي خدمت ڪرڻ آهي ۽ انهن کي روزگار ڏيارڻ آهي. اسان چاهيون ٿا تہ هن علاقتي جي غريب مائهن کي صحت جو سهولتون فراهم ڪري روزگار ڏيارين ۽ هتان جي غريب هارن کي سلي تعليم ڏياري هن علاقتي جو نالو روشن ڪيون. ان موقعي تي ڊوڊو سومرو فائونڊيشن جي آفيس جو افتتاح بہ ڪيو ويو

بقايا سنڌيار 28

ٽرين ۾ 1600 کان وڌيڪ هندو، سک ۽ باگڙي برادري مردن سان گڏ ڏڻ تعداد عورتون ۽ ٻارڙا بہ شامل هٿا جن جو واسطو لاڙڪاڻي ۽ ٽمبر شهدادڪوٽ ضلعي سميت ٻين شهرن سان هو ٽرين جي روانگي ٽيڻ وقت لاڙڪاڻي جي ريلوي اسٽيشن تي اندر تورٽي باهر ياترين جي وڏي رش نظر آئي جيڪي پنهنجي ضروري سامان سان گڏ گاڏن ۾ سوار ٽيڻ لاءِ آتا نظر آيا. ياترين جا ڪيترائي مائٽ ڪين الوداع چوڻ لاءِ پڻ اسٽيشن تي موجود هٿا. ان موقعي تي هندو برادري جي مائهن ٻڌايو تہ اسان هر سال بابا گورناڪ جي جنم ڏينهن جي تقريبن ۾ شرڪت لاءِ سکر کان ٽرين جي بکنگ ڪرائي ننڪاڻہ صاحب ويندا آهيون. هر سال جيان هن سال بہ پرپور تياري سان پنهنجي روانگي ڪري رهيا آهيون. هنن ٻڌايو تہ بابا گورناڪ جي جنم ڏينهن تي اسان پوڄا پات ڪندا ۽ مختلف رسمن ۾ بہ شرڪت ٿي ڏلي سگهون حاصل ڪندا آهيون. جنم ڏينهن جي تقريبن جي پڄاڻي بعد اسين ساڳين ٽرينن ۾ واپس ايندا آهيون.

بقايا سنڌيار 29

ڪان متاثر آهن گرونائٽن ڊپٽي ڪمشنر دادو ڊي اي او دادو ۽ تعليم جي اختيارين کان مطالبو ڪيو آهي تہ فوري طور ڊيوٽي چور ليڊي ٽيچرن خلاف قانوني ڪارروائي ڪري ڪين هٽائي ڊيوٽي ڪندڙ ماسٽرياٽيون مقرر ڪيون رجن ۾ صورت ۾ تعليم دشمن ماسترياٽين خلاف سخت احتجاج ڪيو ويندو.

بقايا سنڌيار 30

) ٽالپرڙا شهر ۾ اڄ رات صوفي فقير غلام محمد ٽالپر جي 86ورسي ملهائي ويندي. ورسي ۾ ٽالپرا صوفي فنڪار فقير منور ابڙو صدرالدين شاهہ شهراب فقير جو سنگ ۽ ٻيا سروڪيرينداورسي جو افتتاح مزار تي گلن جي چادر چاڙهي فاتح خواني ڪري ڪيو ويندو ورسي جي موقعي تي صوفي راڳ رنگ جي محفل ٽينديَ جنهن ۾ سنڌ جا ناليوارا فنڪار فقير منور ابڙو صدرالدين شاهہ شهراب فقير جو سنگ ۽ ٻيا سر ڪيرينداَ

بقايا سنڌيار 31

لاءِ سکر پريس ڪلب اڳيان ايس يو جي صدر امداد بزرداڑ جي اڳواڻي ۾ احتجاجي علامتي ڀک هڙتال وارو سلسلو 102 ڏينهن بہ جاري رکي شهيد جي اصل قاتلن جي گرفتاري لاءِ سخت نعريبازي ڪئي ان موقعي تي سکر پريس ڪلب جي جنرل سيڪريٽري شهزاد تابائي، سيد اختر شاهہ، سليم سهتو، عمر سومرو، جلال الدين پيرو، آصف لوڻي، سحرش ڪوڪر، مرتضيٰ جوڻيجو، ڪاشف قلهوٽو، نديم سرڪي، يار محمد سومرو، اظهر دايو، محمد رضوان صديقي، مسعود زيدي، اسحاق ڪوسو، ابراهيم سومراڻي، ظنيل وسطڙو، بابر ڪوڪرپيا موجود هٿا ان موقعي تي اڳواڻن چيو تہ جان محمد شهيد ڪي ويڙهي 102 ڏينهن گذري ويا پر سکر پوليس رڳو سهرلٽڪار گرفتار ڪري سگهي آهي ٻاڻرن ڏيرون شهيد جان محمد جي اصل قاتلن ڪي بجاءِ رهيون آهن. پر اسان ڪين واضع ٿا ڪريون تہ جيستائين اسان جي بهادر ساٿي شهيد جان محمد مهر جا اصل قاتل گرفتار ڪري قانون جي ڪٹهڙي ۾ نہ ٿا آندا وجن اسان جي تحريڪ جاري رهندي ان سلسلي ۾ پاڪستان فيڊرل يونين آف جرنلسٹ پاران پوري ملڪ ۾ 30نومبر ڪاروٽ ڏينهن ملهائي احتجاج جو سڏ ڏنو ويو آهي پريس ڪلبن تي ڪارا جهنڊا چاڙهي قاتلن جي گرفتاري جوئي مطالبو شامل هوندو احتجاج ۾ ارشاد ونڊيڻ، جي ايم شيخ، اصغر علي عباسي، ناصر جعفري، شاهہ ولي، سجاد سنجراڻي، عبدالرزاق سولنگي، محمد علي سولنگي، نادر سنجراڻي، انس ملڪ، عقيل قريشي، محمد اسماعيل ڪٹير، محمد اسلم ڏاهيو، سول سوسائٽي جي ڊاڪٽر نذير ڪوڪر، مخدوم بلاول، جاويد احمد سولنگي، محمد اعظر منگريو ۽ ٻين شريڪ ٿي يڪجهتي جو اظهار ڪندي مجيد اونار، خالد جميل بروهي، احمد درس، شوڪت خاصخيلي، هارون ڪاتيار، جميل ملاح جي اڳواڻي ۾ ڪندي چيو تہ ڏٺ سيمنٽ فيڪٽري انتظاميہ ڪين بلاجواز نوڪرين تان برطرف ڪري ڪائنس ٻچن جي روزي ڪسي وئي آهي، هنن ڊي سي ڏٺو ۽ سي او ڏٺ سيمنٽ فيڪٽري ڪان مطالبو ڪيو تہ فورن ڪين نوڪرين تي بحال ڪري پريشاني ڪان بچايو وجي ياد رهي تہ ڏٺو سيمنٽ فيڪٽري جي هن وقت اهي هلائي رهيا آهن جيڪي پاڻ کي پٽي شهيد جا پيرو ڪار سڏائي روئي، ڪپڙو ۽ مڪان جو نعرو هڻن تا اهي ئي مالڪ يا سيٹ پٽو شهيد جي سلوگن کي صرف سرڪاري طور عملي جامو پهرائڻ جو تہ ڏيکر ڪٹن ٿا پر اصل ۾ سندن ذاتي فيڪٽرين ۾ صورتحال تبديل هجي

بقايا سنڌيار 32

الهہ ورڏايو جوڻيجو ۽ حرمجاهد فقير سرفراز عرف راجو فقير جوڻيجو پاران اڳواڻي پير پاڳاري شاهہ مردان شاهہ راشدي جي سالگرهہ جو ڪيڪ پڻ ڪاٽيو ويو. سالگرهہ تقريب ۾ درگاهہ پيرجو گوٹ مدرسي مان فارغ تحصيل عالمن سڳورن، حر جماعت جي فقيرن، صحافين ۽ تر جي معززين سميت سنڌ جي مشهور تعت خوان ۽ صدارتي ايوارڊ يافتہ شاعر عبدالرحيم عزمي ۽ ٻين پڻ شرڪت ڪئي، ان موقعي تي مقررين پاران پير پاڳاري شاهہ مردان شاهہ پاڳارو هڪ عظيم روحاني بزرگ شخصيت سان گڏ پاڪستان جي سياست جو بي تاج بادشاهہ هو سندس بيشمار ڪرشمائتيون پوري دنيا ۾ مشهور هيون پير پاڳارو ملڪ پاڪستان لاءِ چپر ۽ چانڊ مثل هو، مقررين چيو تہ ملڪ جا ناليوارا سياستدان هر مشڪل وقت ۾ پير پاڳاري جي دروازي تي حاضري پرڻ ايندا هٿا تقريب ۾ نعت خوان عبدالرحيم عزمي پاران چوند شاعري ذريعي ڪيس پيتا پيش ڪئي وئي.

بقايا سنڌيار 33

آهن سيمينٽ فيڪٽري انتظاميا پاران مختلف هيلا بحانا ڄاڻائي بلاجواز 60 مقامي ملازمن کي برطرف ڪرڻ خلاف برطرف ٽيل ڪيترن ئي ملازمن نٿ سيمنٽ فيڪٽري جي گيٽ آڏر هڪ احتجاجي مظاهرو ڪيو برطرف ٽيل ملازم اڳواڻ مجيد اونار، خالد جميل بروهي، احمد درس، شوڪت خاصخيلي، هارون ڪاتيار، جميل ملاح جي اڳواڻي ۾ ڪندي چيو تہ ڏٺ سيمنٽ فيڪٽري انتظاميہ ڪين بلاجواز نوڪرين تان برطرف ڪري ڪائنس ٻچن جي روزي ڪسي وئي آهي، هنن ڊي سي ڏٺو ۽ سي او ڏٺ سيمنٽ فيڪٽري ڪان مطالبو ڪيو تہ فورن ڪين نوڪرين تي بحال ڪري پريشاني ڪان بچايو وجي، ٻئي صورت ۾ ملازمن جي جائز مسئلن جي حل تائين جوائنٽ ايڪشن ڪميٽي جي پليٽ فارم تان اسان جي جدوجهد جاري رهندي.

بقايا سنڌيار 34

ارباب رميز ميمڻ، سردار رميزالحق زئسور، ڊاڪٽر اقبال ميمڻ، واحد پرهياڻ، نجيب سريوچ سميت سياسي سماجي ۽ مختلف تنظيمن جي اڳواڻن صحافين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي، ڪيس جنازي کي درگاهہ سائين محمد شاهہ مٹياري ۾ مٹي ماءُ حوالي ڪيو ويو. جڏهن تہ ٻونيئرن سان تعزيت جو سلسلو جاري آهي.

بقايا سنڌيار 35

پارن جي اسڪولن ۾ داخلا لاءِ ڪوشش ڪري رهيا آهيون : سوشل ويلفيئر آفيسر شفيق مهيسر تفصيل موجب : سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن جي سهڪار سان هلندڙ دائمنڊ پبلڪ اسڪول ميرپرخان ۽ سوشل ويلفيئر ڊپارٽمينٽ جي نگراڻي ۾ پارن جي عالمي ڏينهن جي مناسبت سان تقريب منعقد ڪئي وئي جنهن ۾ استادن ، تعليمي ماهرن ، اسڪولي شاگردن ، سول سوسائيٽي جي نمائندن ۽ شاگردن جي والدين سميت شهرين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي تقريب ۾ تقريري مقابلن ذريعي سماج ۾ پارن جي مٿان ٽيندڙ ظلم ، غير انساني سلوڪ تي روشني وڌي وئي ان موقعي تي تقريب کي خطاب ڪندي سوشل ويلفيئر ڊپارٽمينٽ جي اسسٽنٽ ڊائريڪٽر شفيق احمد مهيسر تعليمي ماهر واحد بخش تنيو ڪائنات سوشل ويلفيئر جي صدر حسين بخش ميمڻ سيد احسان شاهہ تشڪيل احمد ميمڻ ۽ ٻين ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو تہ سنڌ ۾ غربت ۽ ڪمزان طبقي جي عدم دلچسپي سبب لکين معصوم پار تعليم جي زيور کان محروم ٻڌجي هوٹل ، گٹريحن ، ريڙهين تي ڪم ڪرڻ تي مجبور ٻڌيل آهن هنن جو وڌيڪ چوڻ هيو تہ پٹي پيل علاقتن ۾ ڪيترائي هار خوراڪ جي ڪوٽ سبب اجل جو شڪار ٽيئ سميت جبري پورهيو غير اخلاقي سلوڪ جنسي درندگي اڃ برابري سبب معصوم پارن جي ڪچن ذهنن تي ڪيترائي منفعي اثر پوندا آهن هنن جو وڌيڪ چوڻ هيو تہ معصوم پارن جي واڌ ويجهہ ۽ سار سنڀال سان گڏ ڪين مناسب خوراڪ ذريعي جسماني ۽ بهتر تربيت ذريعي نشونما ڏيڻ سميت سندن جي تعليم لاءِ عملي قدم ڪنيا وجن جيئن دنيا جي ٻين ترقي يافتا جيان اسان جا پار بہ بهتر تعليم ۽ تربيت حاصل ڪري ملڪ ۽ قوم جي خدمت ڪري سگهن

بقايا سنڌيار 36

پورهيو ورڻ ملڪ ۾ قانون جي حڪمراني تہ هجڻ ۽ سائبر ڪرائم سميت هر ڏينهن ڏوهن ۾ وڌاڏڻ اصافي ٿي سخت ڳڻتي جو اظهار ڪيو آهي. اهڙن خيالن جو اظهار هنن رائيس آف يورپ نيٽ ورڪ سنڌ ۽ اجرڪ نيوز گروپ سنڌ پاران انساني حقن ۽ پارن جي حقن جي پڄڪڙين، سائبر ڪرائم ۽ قانون جي حڪمراني جي موضوع تي منعقد ڪيل سيمينار کي خطاب ڪندي ڪيو. جنهن ۾ سپريم ڪورٽ جي سينيئر ۽ ايڊووڪيٽ دهشت گردي ٽوڙ عدالت جي اڳوڻي جج ۽ ڊسٽرڪٽ بار لائبريرين جو اڳوڻي جنرل سيڪريٽري ايسوسيئشن جي راشد مرتضيٰ سولنگي، انساني حقن لاءِ پاڻ پتوڙيندڙ سماجي ورکر ۽ سنڌ هائي ڪورٽ جي وڪيل ايڊووڪيٽ جاويد علي ڪلهوڙو، جائنٽ پروٽيڪشن آفيسر نٿو مهرين اقبال، عورت سماجي اڳواڻ ۽ سنڌ ڪميونٽي فائونڊيشن جي ڊسٽرڪٽ پروجيڪٽ مئنيجر ميڊم حميرا علي، سياسي ۽ سماجي اڳواڻ عبدالرزاق چانڊيو، پي ٽي آئي ضلعي صدر سيد امجد شاهہ، اطلاعات سيڪريٽري مراد سائي، پي ٽي آئي لبيز ونگ صدر شهناز بلوچ، ب پ ب شهيد جو ضلعي صدر بابو احسان پٹو، سنڌ جي انساني حقن سان لاڳاپيل ڪاتي جي ڊسٽرڪٽ آفيسر الطاف حسين تنيو - پاڪستان ليگل ايڊ سوسائٽي جي اڳواڻ ماجد احمد، امجد پليجو، ياسر جاڪرو، حيدر شورو، پروگرام جا آرگنائزر وائيس آف يوٿ اڳواڻن قربان هالي، اجرڪ نيوز گروپ سنڌ جي چيف ايگزيڪيٽو جاويد لطيف ميمڻ، ايڊووڪيٽ سيد وقاص شاهہ، نريندر ڪمار، سماجي اڳواڻ عزيز سرواڻ، پرنسپل ٽيڪنيڪل ڪاليج نٿو سيف الدين عباسي، مقبول حنيف، ورمن پروٽيڪشن آفيسر نٿو پوليس ميڊم شبانا، سماجي تنظيم رائٽ ٽو پلي جي انچارج ميڊم عروج - تعمير خلق فائونڊيشن جي اڳواڻ دين محمد سميت نٿي جي صحافين محبوب بروهي - اقبال جاڪرو - مرزا حسن بيگ، ممتاز سميجهو، شيراز واريو - قادر جاڪرو - اسماعيل ميمڻ. رشيد جاڪرو - ساجد شيخ - عزيز پٹو - انور پٹو ڊسٽرڪٽ بار ايسوسيئشن نٿو جي ايگزيڪيٽو ڪميٽي جي ميمبر ايڊووڪيٽ اصغر ولهو نوجوان سماجي ڪارڪن سرفراز احمد ميمڻ ۽ بين شرڪت ڪئي ۽ چيو تہ سماجي شعور جي ڪوٽ سبب اڪثر ماڻهو بنيادي انساني حقن جي ڄاڻ کان محروم آهن. قانون تہ ڏهن ٽا پران تي عمل نٿو ٿئي هنن چيو تہ انساني حقن ۽ هارن جي حقن جي قانون ۾ وضاحت ڪئي وئي آهي تہ خلاف ورزي جي صورت ۾ قانون کي لاڳو ڪرڻ لاءِ، بين الاقوامي سماجي ادارا انساني حقن جي قانونن کي لاڳو ڪرڻ لاءِ، عوام ۾ شعور پيدا ڪرڻ لاءِ، عوامي مهم هلائين پروگرام جي آخر ۾ نوجوانن سميت سينيئر سٽيزنس ۽ آجدومنٽ سرٽيفڪيٽس ورهائڻ سميت مهمانن کي اجرڪن جا تحفا ۽ شيلڊ پيش ڪيا

بقايا سنڌيار 37

۽ خيرپور جي ٽنڈومستي ٽائي جي حد ڪوٽ پٹو چانڊيو واسين عورت زيبل خاتون، ۽ مردن پهلوان چانڊيو، گهنور، عادل چانڊيو معصوم پارڙن سان گڏجي ايس ايس پي آفس باهران احتجاجي مظاهرو ۽ تعريبازي ڪندي ڏاهيندي ٻڌايو تہ پنهنجي برادري جي ٻاڻرن جوابدار ضمير چانڊيو ولد الله ڏتو آمين ولد منير چانڊيو، ريحان عرف رزاق ولد الله ڏتو، منير ولد الله ڏتو چانڊيو پاران اسان جي پنهنجي ڏريعي زمين ڦٻائڻ جاهين تا جيڪا ڦٻائڻ نہ ڏني سون تہ ٻاڻرن پاران ڪاهہ ڪري لڌين، سروٽن، ڪهاڙين، هٿيارن سان حملو ڪري ڏنو ٻاڻرن جي فائرنگ ۾ گولي لڳڻ سبب عورت سونيان چانڊيو زخمي ٿي پئي جڏهن تہ ڪهاڙيون ۽ لڻيون لڳڻ سبب نوجوان پهلوان چانڊيو شديد زخمي ٿي پيو متاثرن پاران ڏانهيندي ٻڌايو تہ اهڙي ڪمپلين ڪٿي ٿائي ٿي وياسين جتي پوليس ٻاڻرن ڪي گرفتار ڪري ڪيس داخل ڪرڻ بعد پوليس ٻاڻرن جي وائنگار وهندي ڪيس ۾ نامزد جوابدارن منير چانڊيو، ريحان عرف رزاق چانڊيو ڪي آزاد ڪري چڏيو آهي جيڪي هن وقت هٿيار ڪٿي درواڙي تي اچي جان ڪا مارائن ۽ ڪوڙن ڪيس ۾ قاسائٹ ٽيل ڪيس تان هٹ ڪارائڻ لاءِ ڏمڪائي رهيا آهن هنن چيو غريب مسڪين آهيون ٻاڻرن پاران جيئڻ جنجال ڪري چڏيو آهي پوليس پڻ انصاف ڏيارڻ بدران ٻاڻرن جي وائنگار وهندي اسان جي